

ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН
СЪД
ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Георги Чолаков
председател на ВАС

СЪДЪРЖАНИЕ

1. УВОД

2. АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

3. ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ

4. ЗВЕНО ЗА АНАЛИЗИ И ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

5. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

6. СПРАВКА ЗА ДЕЛАТА ВЪВ ВАС

7. ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВАС ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

8. ДЕЙНОСТ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ НА ВАС

➤ ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ

➤ ТРЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

➤ ЧЕТВЪРТО ОТДЕЛЕНИЕ

➤ ОСМО ОТДЕЛЕНИЕ

9. ДЕЙНОСТ НА ВТОРА КОЛЕГИЯ НА ВАС

➤ ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ

➤ ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

➤ ШЕСТО ОТДЕЛЕНИЕ

➤ СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

УВОД

През отчетната 2019 година ръководството на Върховния административен съд (ВАС) продължи да работи целенасочено за постигане на ефективно, отговорно и прозрачно управление на съда, с което да бъде обезпечено утвърждаването на административното правосъдие като гарант за защита на законните права и интереси на гражданите. Цялостната дейност на съда бе подчинена на основните цели, поставени пред административното правосъдие: бързина, качество, ефективност и улеснен достъп до съд на гражданите. Дейността се осъществяваше посредством обезпечаването и поддържането на благоприятни и ползотворни условия за работа на компетентни и мотивирани съдии и съдебни служители. Това е предпоставка за достигане на висок стандарт за ефективна, прозрачна и достъпна съдебна дейност. Както магистратите, така и съдебните служители изпълняваха съвестно задълженията си. Със своята работа те продължиха да затвърждават убеждението, че Върховен административен съд се ползва с доверие и уважение сред гражданите и институциите.

Закономерна последица са резултатите, обективирани в официалните данни на ежегодното информационното табло за резултатите в областта на правосъдието за 2019 г. в държавите - членки на Европейския съюз. Предходно отразяваните резултати, съчетани с повишените показатели в ефикасността на ВАС, дават основание българското административно правосъдие да бъде окачествено като бързо, ефикасно и качествено. Видно от официално представяните данни, обхващащи показателите функционалност, ефективност, бързина и независимост, българското административно правосъдие е традиционно

поставено сред водещите правораздавателни системи в Европа. Нещо повече, по показателя бързина на разглеждане на административно дело на всички инстанции, България е на престижното второ място, като пред нас е единствено Швеция. На този фон усилията на административното правораздаване, извели страната на челно място по бързина и ефективност, заслужават подкрепа и разбиране както от законодателната и изпълнителната власт, така и силна международна подкрепа с цел запазване на положителните тенденции и създаване на предпоставки за устойчиво и пълноценно функциониране на съдебната система.

Изрично следва да бъде подчертано, че през отчетната 2019 година се постави акцент и върху основното правомощие на съда, а именно унифицирането на правоприлагането в системата на административното правораздаване, чийто основен инструмент в дейността на ВАС е приемането на тълкувателни решения със задължителна за останалите административни съдилища сила.

АДМИНИСТРАТИВНА ДЕЙНОСТ

Основните усилия на ръководството през разглеждания период продължиха да бъдат насочени към овладяване на прекомерната натовареност на магистратите, като бе надграден и усъвършенстван предприетия през 2019 подход по балансирано разпределение на делата, съобразно постъпленията в съда.

В тази връзка през 2019 година, бяха предприети следните мерки:

1. Председателят на Върховния административен съд участва в разпределението на делата в петчленните състави със 100 % натовареност.

2. Актуализирани бяха редица вътрешни правила, с цел подобряване работата на Върховния административен съд:

- правила за определяне на натовареността на председателя на съда, на неговите заместници, на председателите на отделения, на съдиите от Върховния административен съд, на тези от тях, които са натоварени с осъществяването на организационни функции, както и в случай на предписание на здравните органи

- правила за случайното разпределение на делата във Върховния административен съд

- правила за реда за възстановяване на надвнесени или неправилно внесени суми

3. Във връзка с големите изменения на Административнопроцесуалния кодекс (обн. - ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.), бяха издадени поредица от заповеди на председателя на Върховния административен съд, с които се създава организация за балансирано разпределение на делата в съда и осигуряване на равномерна натовареност на съдиите от Върховния административен съд:

- частните жалби срещу разпорежданията на заместниците на председателя, с които жалбите или протестите се оставят без разглеждане, се разпределят между съдиите в съответната колегия.

- частните жалби срещу разпорежданията на председателите на отделения, с които жалбите или протестите се

оставя без разглеждане, се разпределят между съдиите в съответното отделение.

- създадена е нова група в Системата за случайно разпределение на делата, в която да бъдат разпределяни всички дела, които подлежат на прекратяване по реда на чл. 158, ал. 3 и чл. 213б, ал. 2 и 3 от Административнопроцесуалния кодекс.

- пренасрочени са за по-ранна дата дела по Закона за държавната собственост, образувани по жалби срещу отчуждаване на имоти и части от имоти - частна собственост.

- всички новопостъпили жалби с материя административни услуги се насочват към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административната услуга.

- всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, се насочват към всички отделения съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материалния закон.

- всички жалби срещу съдебни актове, постановени в искиви производства, се насочват към всички отделения съобразно материалния закон, с изключение на жалбите по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди и Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, които продължават да се насочват към Трето отделение.

- всички новопостъпили жалби с материя конкурси се насочват към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурсът.

– всички новопостъпили жалби по Закона за енергетиката се насочват към Трето отделение на Върховния административен съд.

– всички дела в Шесто отделение, които са спрени до постановяване на влязъл в сила съдебен акт по административно дело № 8592/2017 г. по описа на Върховния административен съд, петчленен състав, са приоритетно разгледани, насрочени в извънредни заседания или като допълнителни дела в редовни заседания.

– делата, подлежащи на разглеждане в открито съдебно заседание, са насрочвани по реда на тяхното образуване и при спазване на процесуалните срокове, установени в АПК и специалните закони.

4. Със заповед на председателя на ВАС е поставен акцент върху спазването на законовите срокове за насрочване на делата, подлежащи на разглеждане от тричленен състав на ВАС, като заповедта е сведена до знанието на всички председатели на отделения.

5. Със заповед на председателя на ВАС е възложено на съответния ръководител на колегия да осъществява контрол върху образуването, разпределението и насрочването на делата, подлежащи на разглеждане от тричленен състав на ВАС, а председателят на ВАС – върху образуването и разпределението на делата, подлежащи на разглеждане от петчленен състав на ВАС.

6. Идентифицирани са всички проблеми, които възникват при разпределението на делата по материи във Върховния административен съд.

7. Назначена е комисия, която да изготви анализ на вида и характера на делата, разпределени за разглеждане в отделенията на ВАС и натовареността на всяко отделение.

8. По предложение на председателя на Върховния административен съд и неговите заместници, пленумът на ВАС прие решение за разпределение на съдиите във Върховния административен съд по колегии и отделения.

9. Във връзка с разпределението на съдиите във Върховния административен съд по колегии, са утвърдени постоянно действащи петчленни състави в двете колегии на ВАС.

10. Във връзка с разпределението на съдиите във Върховния административен съд по отделения, са актуализирани постоянно действащите тричленни състави в отделенията.

11. Във връзка с провеждането на избори за членове на Европейския парламент от Република България, бе създадена организация, с която се обезпечи своевременно разглеждане на жалбите във връзка с провеждането на изборите.

12. Във връзка с провеждането на избори за общински съветници и кметове на 27 октомври 2019 г. бе създадена организация, с която се обезпечи своевременно разглеждане на жалбите във връзка с провеждането на изборите.

13. Със заповед на председателя на ВАС е засилен контролът върху съдебните служители във връзка с изпълнението на задълженията им по т. 27.1. от Вътрешните правила за документооборота по съдебни дела, както и във връзка с акуратното водене на описаните книги.

14. Със заповед на председателя на ВАС е възложено на началника на отдел „Информационни системи, комуникации и съдебна

статистика" в администрацията на Върховния административен съд да организира оптимизирането на електронния сайт на Върховния административен съд с цел осигуряване на възможност за улеснено търсене в раздел „ВАС – тълкувателни дела“.

15. Със заповед на председателя на ВАС, деловодната работа по делата във ВАС с материя „нормативен акт“, се извършва от точно определени съдебни деловодители от служба „Съдебно деловодство и административно обслужване“.

16. Върховният административен съд продължи активната си медийна политика с акцент върху новини, свързани с обществено значими дела, укрепване на тълкувателната дейност, работата на Звеното за анализи и тълкувателна дейност, бързината и достъпа на правосъдие, информационното обезпечаване във връзка с разглеждането на изборни дела и др.

ЕВРОПЕЙСКИ ПРОЕКТИ

През 2019 г. Върховният административен съд изпълняваше самостоятелно или в партньорство следните проекти, съфинансирани по оперативна програма „Добро управление“, а именно:

1. Проект № BG05SFOP001-3.002-0002 „Иновативни продукти и услуги в обучението, предоставяно от НИП“ с бенефициент Националният институт на правосъдието. В рамките на този проект Върховния административен съд беше партньор по дейност 1 „Иновативен модел на специализирано присъствено обучение в областта на административното правораздаване“ съгласно партньорско споразумение с бенефициента. Служителите на съда,

които работиха по тази дейност от проекта изпълниха всички предвидени обучителни мероприятия, като в повечето случаи преизпълниха предварително зададените минимални критерии, както и отчетоха изпълнението на дейностите в срок. Проведени бяха общо 30 обучения - 12 двудневни и 18 тридневни обучения по актуални теми на административното правораздаване, някои от които с участието на водещи чуждестранни лектори. В рамките на тези обучения участие взеха 879 магистрати и съдебни служители от системата на административното правораздаване.

2. Проект № BG05SFOP001-3.003-0041 с наименование „Анализ на тълкувателната дейност на Върховния административен съд на Република България, предложение за изменение на Правилата за приемане на тълкувателни решения на ВАС, в съответствие с чл.131а от Закона за съдебната власт, при съблюдаване принципите на прозрачност, ефективност и правна сигурност“ с бенефициент Асоциацията на българските административни съдии (АБАС). В рамките на този проект Върховният административен съд беше партньор съгласно партньорско споразумение с бенефициента. Съдии от състава на Върховния административен съд, заедно с техни колеги от административните съдилища, изготвиха исторически и правен преглед и анализ на тълкувателната дейност на Върховния административен съд, на базата на който бяха разработени и предложени на председателя на съда нови правила за тълкувателната дейност, които впоследствие бяха разгледани и приети от пленума на Върховния административен съд.

3. Проект на тема „Оценка на ефективността на съдебния контрол върху актове на администрацията. Мерки за преодоляване на нарушеното право на справедлив процес“ с бенефициент Върховният административен съд и без участието на партньори.

- По Дейност 1 „Изготвяне на проучване-анализ на ефективността на съдебния контрол върху актовете на местната администрация и изготвяне на доклад, обобщаващ причините за неизпълнение на съдебни решения, с които са потвърдени или отменени административни актове и начините за тяхното преодоляване според действащото законодателство“ ще бъдат анализирани съдебните актове, с които се отменя изричен акт или мълчалив отказ за издаване на индивидуален административен акт; отхвърля се жалба срещу административен акт, с който се създават задължения или се засягат права, свободи или законни интереси на отделни граждани или организации или се отменя като незаконосъобразен подзаконов нормативен акт или общ административен акт. Въз основа на анализираната информация ще бъде изготвено проучване-анализ на съдебната практика на Върховния административен съд и административните съдилища през последните пет години. Предвижда се изработването на публично достъпен информационен документ, който да бъде от помощ на органите на местното самоуправление и местната администрация.

- По Дейност 2 „Изготвяне на правила за текущ мониторинг и оценка на съдебната практика на административните съдилища и Върховния административен съд по отношение ефективния съдебен контрол и правото на достъп до съд“ ще се извърши преглед на съдебната практика на ВАС и административните съдилища в периода 2014 -2018 г. Ще се набележат съдебните актове, в които съдът е

преценил, че в обхвата на предвиден по закон съдебен контрол на действията на администрацията, не попадат административни актове, въвн от случаите, когато закон изрично не предвижда съдебен контрол. Въз основа на този преглед ще се изготви анализ на делата, по които съдът е отказал да разгледа оспорен административен акт и ефективното осъществяване на съдебния контрол и упражняването в пълен обем на правото на достъп до съд на засегнатата страна. Резултатите и изводите от анализа, както и мерките за преодоляване на констатирани ограничения на правото на достъп до съд, ще се обсъдят на кръгла маса с участието на съдии от Върховния административен съд и административните съдилища, представители на научната общност и съдебни служители, като ще бъдат одобрени правила за мониторинг на подобни дела.

Административният договор за изпълнение на проекта беше подписан на 09.12.2019 г. като основната част на изпълнението е предвидено през 2020 г. Проектът е със срок на изпълнение до 30.11.2020 г.

4. През 2019 г., в резултат на изменение на Пътната карта към стратегията за продължаване на реформите в съдебната система с РМС 268 от 09.05.2019 г., беше предвидено Върховният административен съд да изпълни самостоятелно проект по мярка 5.1.5 от Пътната карта на тема „Въвеждане на механизъм за оценка на ефективността на ВКС и ВАС за уеднаквяване на практиката на съдилищата за постигане на предсказуемо и качествено правосъдие, синхронизирано с правото за правата на човека и правото на ЕС“. Предстои подаване на проектна идея до средата на 2020 г. с тенденция за подписване на договор до края на 2020 г.

ЗВЕНО ЗА АНАЛИЗИ И ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

С приемането на новия правилник на Върховния административен съд функциите и задачите на създаденото през 2018 г. Звено за анализи и тълкувателна дейност бяха заложи в нормативната уредба. Сред основните задачи на звеното са изготвянето на становища по проекти на закони, внесени за разглеждане в Народното събрание или Министерския съвет, проекти на подзаконовни нормативни актове относно административното правораздаване, становища по конституционни дела, както и извършването на анализ на приетите тълкувателни решения на ВАС, на предложенията до председателя на ВАС за образуване на тълкувателни дела съобразно установяването на противоречива или неправилна съдебна практика в административните съдилища и Върховния административен съд.

Звеното за анализи и тълкувателна дейност във Върховния административен съд започна дейността си от 5 април 2019 г. Начело на звеното е председателят Георги Чолаков, а членове са върховните съдии Теодора Николова, Таня Куцарова, Кремена Хараланова и Емилия Кабурова.

За оптимизиране на работата на звеното и повишаване на отчетността и прозрачността на дейността му, в деловодната система на съда беше разработен нов модул с наименование „Звено за анализи и тълкувателна дейност“, който съдържа регистър на преписките, възложени за разглеждане на звеното. Модулът съдържа раздели, които позволяват проследяване на преписките, обсъждани на дадено заседание, както и съдържанието на самите преписки и резултатите по тях.

През 2019 година звеното проведе осем заседания, на които се обсъдиха над 70 преписки от държавни органи, граждани и техни организации, адвокати и съдии. В резултат от работата на звеното през годината бяха инициирани 10 тълкувателни дела на общото събрание на колегиите от ВАС, както и едно тълкувателно дело на общото събрание на колегиите от ВАС и гражданската колегия на ВКС; бяха инициирани две конституционни дела по искане на пленума на ВАС: КД № 11/2019 г., с предмет искане за даване на задължително тълкуване на чл. 121, ал. 4 от Конституцията на Република България и КД № 12/2019 г., с предмет искане за даване на задължително тълкуване на чл. 151, ал. 2, изр. трето от Конституцията на Република България, присъединено към КД № 5/2019 г.; бяха изработени становищата на пленума на ВАС по законопроектите за изменение и допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, както и по конституционни дела № 5/2019, № 6/2019, № 4/2019, № 8/2019 и № 12/2019 г.; бяха разработени разпоредби, свързани с уредбата на видеоконференцията в административния процес.

КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

2019

ПО ЩАТНО РАЗПИСАНИЕ НА ВАС ЗА 2019 Г. :

от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. – 97 съдии.

През 2019 г. продължи провеждането на обявления с решение по протокол № 34/06.11.2018 г. на СК на ВСС конкурс за повишаване и заемане на 9 (девет) длъжности „съдия“ във Върховния административен съд.

I. ПЕНСИОНИРАНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2019 г.:

СВЕТЛАНА ВЛАДИМИРОВА ЙОНКОВА – 12.04.2019 г.

ФАНИ ЙОРДАНОВА ТЕНЕВА-НАЙДЕНОВА – 14.08.2019 г.

II. НАПУСНАЛИ СЪДИИ ПРЕЗ 2019 г.:

Няма

III. ВЪЗСТАНОВЕНИ СЪДИИ ПРЕЗ 2019 г.:

Няма

IV. НОВИ СЪДИИ ПРЕЗ 2019 г.:

Няма

V. КОМАНДИРОВАНИ СЪДИИ ВЪВ ВАС ПРЕЗ 2019 г. :

ЮЛИЯН ВАЛЕРИЕВ КИРОВ - Административен съд – Враца –
от 01.03.2016 г. и към момента

ЕМИЛ ЛЮБЧОВ ДИМИТРОВ – Административен съд – София-
област – от 02.10.2017 г. и към момента

ВЛАДИМИР ИВАНОВ ПЪРВАНОВ – Административен съд –
Сливен – от 02.04.2018 г. и към момента

СЛАВИНА ЛЮБЕНОВА ВЛАДОВА – Административен съд –
София-град – от 29.01.2018 г. и към момента

ЮЛИЯ ГЕОРГИЕВА ТОДОРОВА – Административен съд –
София-град – от 19.02.2018 г. и към момента

ДЕСИСЛАВА РАДОСЛАВОВА СТОЕВА – Административен съд –
София-град – от 23.04.2018 г. и към момента

МАРИЯ ВЕЛКОВА НИКОЛОВА – Административен съд – София-
град – от 08.10.2018 г. и към момента

ХРИСТО ИВАНОВ КОЙЧЕВ – Административен съд – Варна – от
08.10.2018 г. до 28.10.2019 г.

КРАСИМИРА ЖЕЛЕВА ЖЕЛЕВА – КОЛЕВА – Административен
съд – София-град – от 08.10.2018 г. до 10.09.2019 г.

ТИНКА АТАНАСОВА КОСЕВА – Административен съд – Варна –
от 26.11.2018 г. и към момента

СТЕЛА АЛЕКСАНДРОВА ДИНЧЕВА – Административен съд –
Сливен – от 11.03.2019 г. и към момента

ДИАНА ТОНЕВА ПЕТКОВА – Административен съд – Ямбол – от
27.05.2019 г. и към момента

ТАНЯ БОРИСОВА КОМСАЛОВА – КОЛЕВА – Административен
съд – Пловдив – от 14.08.2019 г. и към момента

СТАНИМИРА ДРУМЕВА ДРУМЕВА – Административен съд –
Бургас – от 16.09.2019 г. и към момента

ПОЛИНА ХРИСТОВА БОГДАНОВА-КУЧЕВА – Административен
съд – София-област – от 28.10.2019 г. до 30.01.2020 г.

VI. КАДРОВИ ПРОМЕНИ ПРЕЗ 2019 г.:

МАРИО ДИМИТРОВ МАРИНОВ – считано от 04.02.2019 г., е
председател на III отделение на ВАС.

ВАНЯ ПЕТРОВА ПУНЕВА-МИХАЙЛОВА – считано от 04.02.2019
г., е съдия в III отделение на ВАС.

ЛЮБОМИР ПАНАЙОТОВ ГАЙДОВ – считано от 04.02.2019 г., е
председател на VI отделение на ВАС.

ВАНЯ ПЕТРОВА АНЧЕВА – считано от 11.03.2019 г. е
преизбрана за втори мандат председател на VII отделение на ВАС.

ИВАН РАДЕНКОВ ОВЧАРСКИ – от VII отделение преминава в
III отделение, считано от 05.03.2019 г.

МАРИНА МИХАЙЛОВА ДОЙЧИНОВА – конституирана като член
на КАК към СК на ВСС, считано от 14.05.2019 г. и към момента

ЗАХАРИНКА ДИМИТРОВА ТОДОРОВА – конституирана като
член на КАК към СК на ВСС, считано от 05.10.2018 г. и към момента

ВЕСЕЛА ОРЛИНОВА ПАВЛОВА – конституирана като член на
КАК към СК на ВСС, считано от 05.10.2018 г. и към момента.

СПРАВКА ЗА ДЕЛАТА ВЪВ ВЪРХОВЕН АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД

Колегии, отделения и състави	Висящи дела към 31.12.2018г.		Образувани дела през 2019г.						Общо дела за разглеждане	Свършени дела през 2019 г.			Срок на изготвяне на съдебни актове:			Висящи дела към 31.12.2019 г.		
	ОБЩО ВИСЯЩИ ДЕЛА	в т.ч. класифицирани дела	ОБЩО ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА	от тях:				СВЪРШЕНИ ДЕЛА		от тях:		до 1 месец	от 1 до 3 месеца	над 3 месеца	Общо ВИСЯЩИ ДЕЛА	от тях:		
				дела по жалби срещу подзаконов нормативен акт	дела по жалби срещу решения на ВСС	класифицирани дела	Административно наказателни дела по чл.304 АПК			В ОТКРИТИ ЗАСЕДАНИЯ	В ЗАКРИТИ ЗАСЕДАНИЯ					насрочени дела	ненасрочени дела	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	13а	13б	14	15	16	
Първо	337		1465	20			1	1802	1607	932	675	1521	79	7	195	173	22	
Второ	439		2081	34			8	2520	2105	1153	952	1977	73	55	415	400	15	
Трето	1484	1	2012	27		3	4	3496	2379	1536	843	1872	388	119	1117	1115	2	
Четвърто	755		1861	6			3	2616	2132	1221	911	1965	153	14	484	475	9	
Пето	1270	21	1309	14		12	5	2579	2130	1390	740	1610	403	117	449	446	3	
Шесто	826	6	1495	8	6	17	5	2321	1801	1245	556	1654	145	2	520	498	22	
Седмо	555	6	1688	7		11	4	2243	1853	1091	762	1392	355	106	390	390		
Осмо	401		1437	18			2	1838	1544	961	583	1333	208	3	294	291	3	
Зам. предс. I кол.			32					32	32	0	32	32						
Петчленен с-в I к.	63		621					684	597	223	374	546	45	6	87	87		
Петчленен с-в II к.			890			5		890	868	336	532	799	59	10	22	22		
Седемчленен с-в I к.	3							6	6	2	4	4	2			0		
Седемчленен с-в II к.								0	7	1	6	7				0		
Тълкувателни дела			10					10		0		0			10	10		
ТД см.с-ви с ВКС I к.			1					2	1	1		1			1	1		
ТД см.с-ви с ВКС II к.								0		0		0			0	0		
См. с-ви с ВКС I к.	13		30					43	38	38		38			5	5		
См. с-ви с ВКС II к.			40					51	51	51		51						
Дела жалби бавност I к.			49					49	49	0	49	49			0	0		
Дела жалби бавност II к.			39					39	39	0	39	39			0	0		
Общо:	6146	34	15060	134	6	48	32	21221	17239	10181	7058	14890	1910	439	3989	3913	76	

**ТЪЛКУВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ НА ВЪРХОВНИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД
2019 г.**

През 2019 година са образувани 10 (десет) тълкувателни дела на Общото събрание на колегииите във Върховния административен съд и едно на Общото събрание на OCC от ГК от ВКС и OCC от I и II колегия на ВАС.

ДЕЛА НА ОБЩОТО СЪБРАНИЕ НА КОЛЕГИИТЕ ВЪВ
ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД:

Тълкувателно дело № 1 от 2019 г. е образувано с разпореждане на председателя на ВАС от 29 юли 2019 г. по искане на омбудсмана на Република България за приемане на тълкувателно решение по следните въпроси:

1. Налице ли е правен интерес от страна на малолетен или непълнолетен чужденец, който фактически е настанен в Специален дом за временно настаняване на чужденци към дирекция "Миграция" на МВР (СДВНЧ), да обжалва заповедта за настаняване, с която в СДВНЧ е настанен пълнолетния чужденец, записан в акта като негов придружител? Ако отговорът на този въпрос е отрицателен, то следва ли да се счита, че независимо от това правен интерес възниква в хипотезите, когато малолетното или непълнолетното лице оспорва своята придруженост и свързаност с пълнолетния чужденец, в чиято заповед е дписан от издаващия административен орган? В случай, че отговорите на горните два въпроса са отрицателни, какъв е редът за защита на малолетното или непълнолетното лице срещу фактическото

му настаняване в СДВНЧ?" 2. При прилагане на чл. 44, ал. 9 от ЗЧРБ в тежест на административния орган ли е да установи каква е конкретната връзка съобразно легалната дефиниция на §1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за убежището и бежанците между малолетното или непълнолетното лице и пълнолетния чужденец, посочен от органа като негов придружител? Представлява ли докладната записка на полицейския орган официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК вр. чл. 144 АПК, за да се ползва с обвързваща доказателствена сила по отношение на твърденията за свързаност между пълнолетния чужденец и малолетното или непълнолетно лице?

За докладчици по делото са определени съдиите Даниела Мавродиева и Весела Андонова.

Тълкувателно дело № 2 от 2019 г. е образувано по искане на председателя на Висшия адвокатски съвет за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Предвиждането (договарянето) в Колективен трудов договор (КТД) на присъединителна (парична) вноска за индивидуалното присъединяване към него от лице/лица, които не са членове на синдикалните организации (синдикатите), страна на последния КТД, представлява ли проява на пряка дискриминация към тези лица по смисъла на чл.4, ал.2 във връзка с § 1,т.7 от ЗЗДискр. и съответно нарушаване разпоредбите на чл.18 от ЗЗДискр.; чл.8,ал.3 от КТ;чл.50,ал.2 от КТ и чл.57, ал.2 от КТ?

За докладчици по делото са определени съдиите Еманоил Митев и Илиана Славовска.

Тълкувателно дело № 3 от 2019 г. е образувано по искане на главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Откога започва да тече срокът за съставяне на акт за установяване на нарушение в случаите по чл. 210а от Закона за защита на потребителите-от датата на издаване на заповед по чл. 68л от Закона за защита на потребителите от председателя на Комисията за защита на потребителите за забрана прилагането на нелоялна търговска практика или от откриване на нарушителя,съгл. чл. 34 ал. 1 ЗАНН?

За докладчик по делото е определена съдия Росица Драганова.

Тълкувателно дело № 4 от 2019 г. е образувано по искане на главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Недопустима или нередовна е касационна жалба,подадена персонално или чрез пълномощник, от страна (юридическо лице, държавно учреждение или орган в тези структури), при липса на тъждество с участвалите в производството пред първоинстанционния съд страни, респективно, без разглеждане или без движение следва да бъде оставена такава жалба?

За докладчици по делото са определени съдиите Йовка Дражева и Емилия Кабурова.

Тълкувателно дело № 5 от 2019 г. е образувано по искане на главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Имат ли юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ), в чиито предмет на дейност се включва осъществяване на граждански контрол върху дейността на местната власт, анализ за съответствие на действащите общински наредби с нормативни актове от по-висока степен и предприемане на действия по оспорване на незаконосъобразни подзаконови нормативни актове на местната власт, правен интерес да оспорват всички подзаконови нормативни актове, действащи на територията на страната?

За докладчици по делото са определени съдиите Димитър Първанов и Пламен Петрунов.

Тълкувателно дело № 6 от 2019 г. е образувано по искане на председателя на ВАС за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Нищожен ли е ревизионен акт, издаден на регистрирано лице - получател по облагаема доставка, на основание чл. 177 от Закона за данък върху добавената стойност, когато с предходен ревизионен акт на същото лице не е коригирано извършеното от него приспадане на данъка, свързан пряко или косвено с дължимия и невнесен от друго лице данък, в случай че въпросният акт не е издаден по реда на чл. 133 и чл. 134 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс за изменение на задължения, установени с влязъл в сила ревизионен акт?

За докладчици по делото са определени съдиите Свилена Проданова и Благовеста Липчева.

Тълкувателно дело № 7 от 2019 г. е образувано по искане на председателя на ВАС за приемане на тълкувателно решение по следните въпроси:

1. Отговорността по чл. 19, ал. 1, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) на трето задължено лице включва ли установеното задължение за лихви на главния длъжник?

2. Обхватът на солидарната отговорност по чл. 177 от ЗДДС включва ли и задълженията за лихви за забава върху дължимия и невнесен данък от друго лице?

За докладчици по делото са определени съдиите Бисер Цветков и Мадлен Петрова.

Тълкувателно дело № 8 от 2019 г. е образувано по искане на омбудсмана на Република България за приемане на тълкувателно решение по следните въпроси:

1. Образуването на изпълнително дело по реда на чл. 220, ал. 1 от ДОПК прекъсва ли давността?

2. Съобщението по чл. 221, ал. 1 от ДОПК прекъсва ли давността и от кой момент - от изпращането или от връщането му?

За докладчик по делото е определена съдия Емилия Иванова.

Тълкувателно дело № 9 от 2019 г. е образувано по искане на главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия има ли материалноправна компетентност (извън случаите по чл. 28

ЗДРДОПБГДСРСБНА) да се произнася с второ и последващи решения за конкретно лице с обявена принадлежност към органите по чл. 1 ЗДРДОПБГДСРСБНА при едни и същи доказателства, след като то е заемало и друго публично качество, след постановяване на първоначалния административен акт, предвид императивната разпоредба на чл. 26 ЗДРДОПБГДСРСБНА?

За докладчик по делото е определена съдия Румяна Лилова.

Тълкувателно дело № 10 от 2019 г. е образувано по искане на председателя на ВАС за приемане на тълкувателно решение по следния въпрос:

Допустимо ли е обжалването на определението по чл. 200, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс от административния орган, издател на акта?

За докладчици по делото са определени съдиите Жанета Петрова и Тодор Тодоров.

СЪВМЕСТНИ ТЪЛКУВАТЕЛНИ ДЕЛА НА ВКС И ВАС

Тълкувателно дело № 1 от 2019 г. на Общото събрание на ОСС от ГК от ВКС и ОСС от I и II колегия на ВАС е образувано с разпореждане на председателите на ВКС и ВАС по искане на главния прокурор на Република България за приемане на тълкувателно постановление по следния въпрос: „В хипотезите на чл. 10, ал. 2, респ. на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ дължи ли ищецът разноски за юрисконсултско възнаграждение, когато юридическото лице-ответник по иска съгласно чл. 205 АПК е представлявано в съдебното производство от юрисконсулт?“.

За докладчици са определени съдиите Искра Александрова от ВАС и Боян Цонев от ВКС.

ДЕЙНОСТ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ПРЕЗ 2019 г.

Докладът за дейността на Първа колегия през 2019 година е изготвен въз основа на данните от Справка за движението на делата през 2019 година на Върховния административен съд по отделения и колегии, при отчитане различните периоди по осъществяване на правораздавателната дейност в съответствие с промените по материи и разпределение на дела в други отделения. Съобразена е и промяната в съдийските състави. Резултатите от дейността на Първа колегия за 2019 година са необходима основа за анализ и планиране на дейността през 2020 година, както и за формиране на изводи и становище за разпределение на материята по правораздавателната дейност.

Изследвани са данните по кадровата обеспеченост, подготовка и квалификация на съдиите и съдебните служители, изпълнение на служебните задължения, условията на работа и взаимоотношенията при осъществяване на дейностите.

През 2019 година се постигна срочно и качествено разглеждане на постъпилите за разглеждане в Първа колегия дела. Положиха се немалко усилия да се осигури спокойна работна атмосфера за съдиите, съдебните помощници и съдебните служители. Чрез адекватна кадрова политика - своевременно заемане на освободени работни места и повишаване квалификацията на съдиите

и на съдебните служители, се постигна срочно разглеждане и приключване на административните дела.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ

През отчетната 2019 година Първа колегия на ВАС беше председателствана от заместник-председател Мариника Чернева. В колегията са работили общо 49 съдии. При осъществяване на своята дейност съдиите бяха разпределени в четири отделения - първо, трето, четвърто и осмо, подпомагани от съдебни помощници и съдебни служители. През 2019 година продължиха дейността си назначените за председатели от предходната година, съответно на Първо отделение – съдия Емилия Миткова, на Четвърто отделение – съдия Татяна Хинова и на Осмо отделение – съдия Бисерка Цанева. През отчетния период беше избран за председател на Трето отделение съдия Марио Димитров, считано от 25.01.2019 год., който замени досегашният председател на отделението - съдия Ваня Пунева.

През отчетния период се промени съставът на Първо отделение. В отделението до 14.08.2019 год. е работила съдия Фани Найденова. Същата, с решение на Съдийска колегия на Висшия съдебен съвет по протокол № 25/30.07.2019 год., на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт, е освободена от заеманата длъжност съдия във Върховния административен съд. Със заповед № 2114/09.08.2019 год. на Председателя на ВАС, предвид факта, че в Първо отделение на ВАС няма разпределен съдия на мястото на съдия Весела Павлова, която е командирована в Комисията по атестирането и конкурсите, командирована е съдия Таня

Комсалова. Същата е поела делата, които са разпределени на доклад на съдия Фани Найденова.

Промени се съставът на Трето отделение за отчетния период – в отделението премина като председател съдия Марио Димитров от четвърто отделение и съдия Иван Раденков от седмо отделение.

В Четвърто отделение на мястото на съдия Марио Димитров премина командираният съдия Владимир Първанов.

В Осмо отделение кадровите промените са свързани с обстоятелството, че до 16.09.2019 год. в отделението е работила съдия Красимира Желева, която е била командирована съгласно Заповед на председателя на ВАС № 2472/05.10.2018 год. В последствие е командирована съдия Станимира Друмева, която е разпределена в отделението, съгласно Заповед на председателя на ВАС № 2270 от 09.09.2019 год. Всички дела във ВАС, които са разпределени на доклад на съдия Красимира Желева са поети от съдия Друмева

В колегията през отчетния период останаха да работят командированите съдии: Таня Комсалова, Юлиан Киров, Владимир Първанов и Станимира Друмева. Посредством извършените кадрови промени се осигури нормалното участие на съдиите в съдебни заседания и постановяване на съдебни актове в срок.

Председателят на Върховният административен съд заседаваше в откритите заседания на тричленните състави на Първо отделение и Осмо отделение, в откритите и закритите заседания на петчленните състави на колегията.

Заместникът на председателя и ръководител на Първа колегия на Върховния административен съд съдия Мариника Чернева през годината заседаваше в откритите и закритите съдебни заседания

в тричленните състави на първо, трето, четвърто и осмо отделение; петчленните и седемчленните състави на Първа колегия. Като ръководител на Първа колегия разглеждаше и жалби за бавност.

В първо отделение през края на отчетния период правораздаваха 10 съдии, разделени в три съдебни състава; в трето отделение - 14 съдии, разпределени в четири състава; в четвърто отделение работиха 13 съдии, разделени в четири съдебни състава, а в осмо отделение - общо 10 съдии, разпределени в три съдебни състава.

Със заповед № 1811/05.07.2019 год. на Председателя на ВАС са утвърдени постоянно действащи петчленни състави във ВАС. Със заповед № 1074/15.04.2020 год. на Председателя на ВАС, с оглед пенсиониране на съдии в колегията, са направени промени в някои от съставите.

През 2019 година в работата си съдиите в Първа колегия на Върховния административен съд бяха подпомагани от съдебни помощници, обща и специализирана съдебна администрация. Резултатите за работата на администрацията бяха отразени при извършеното периодично атестиране. Предвид на резултатите от атестирането, служителите са се справяли с преките си задължение отлично, с малки изключения. В отчетните си доклади председателите на четирите отделения в Първа колегия подробно са отразили дейността както на съдиите, така и на съдебните помощници, и служителите, работещи в съответните отделения.

II. ДВИЖЕНИЕ НА ДЕЛАТА

През цялата 2019 година разпределението на делата в отделенията и петчленните състави на Първа колегия на Върховния административен съд се извършваше чрез Централизираната система за разпределение на делата, разположена във ВСС. Както постъпилите общи частни жалби, така и постъпилите жалби срещу подзаконови нормативни актове, без промяна с предходния отчетен период, се насочваха към заместник-председателя на Първа колегия на ВАС за образуване на административно дело и разпределение по докладчици.

Със Заповед № 53/09.01.2019 год. на Председателя на ВАС във връзка с влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Административно-процесуалния кодекс (обн. – ДВ, бр. 77 от 2018 год., в сила от 01.01.2019 год.) е разпоредено частните жалби срещу разпорежданията на председателите на отделения, с които жалбата или протестът се оставя без разглеждане, да бъдат разпределяни между съдиите в съответното отделение.

Със заповед на Председателя на ВАС, е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, да бъдат насочвани към всички отделения, съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материален закон. Всички жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на трето отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделение дела с материя подзаконови нормативни актове, издавани

от общинските съвети и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019 год., са преобразувани в съответното отделение по реда на т. I от заповедта.

Със заповед на Председателя на ВАС, е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя административни услуги да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административната услуга. Всички жалби с материя административни услуги, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Трето отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Трето отделение дела с жалби с материя административни услуги и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 септември 2019 год., да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I от заповедта.

1. ОБРАЗУВАНИ ДЕЛА В ТРИЧЛЕННИ СЪСТАВИ В ДВЕТЕ КОЛЕГИИ НА ВАС ПО ЖАЛБИ СРЕЩУ ПОДЗАКОНОВИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ – Общо образувани са 74 дела, от които в Първа колегия – 40 броя дела, във Втора колегия за 2019 год. са образувани – 34 броя дела. Същите са с висока степен на обществен интерес, сложни от фактическа и правна страна, и изискват време за разглеждане, обсъждане и постановяване на съдебен акт.

2. ПЕТЧЛЕНЕН И СЕДЕМЧЛЕНЕН СЪСТАВ НА ПЪРВА КОЛЕГИЯ - През тази година се наблюдава увеличение на образуваните дела в петчленен състав. Образуваните през 2019 година дела на петчленен състав на Първа колегия са 621 бр. Образуваните през 2018 година дела на петчленен състав на Първа колегия са 586 бр., сравнени с 562

броя дела за 2017 година и 527 броя дела за 2016 година. Към 31.12.2018 година е имало 63 дела висящи в колегията; 684 бр. дела е имало за разглеждане в колегията, от които свършени са 597 бр. дела; от тях в открити заседания са разгледани 223 бр. дела, а в закрити заседания са разгледани 374 бр. дела. Заместник-председателят е образувал и решил 32 бр. дела в колегията. Свършените дела на петчленен състав на Първа колегия за 2018 година са 575 броя, сравнени с 577 броя за 2017 година и 592 броя за 2016 година. От тези висящи дела до 1 месец са изготвени 546 броя дела, 45 са за период от 1 месец до 3 месеца и 6 броя са изготвени над тримесечния срок. Към 31.12.2019 година са останали висящи 87 дела, всички те са насрочени за разглеждане, няма ненасрочени дела.

Образуваните дела на смесени петчленни състави с участие на съдии от Първа колегия са 43, 42 броя за 2017 година, сравнено с 53 броя за 2016 година. Свършените са 38 броя дела, сравнени с 42 броя дела за предишната година, сравнено с 45 бр. за 2017 година и 47 броя за 2016 година.

От смесените състави между ВАС и ВКС са останали висящи към 31.12.2018 година 13 дела, общо са образувани 30 дела, останали са за разглеждане 43 дела, от които са свършени 38 дела в открити заседания. Към 31.12.2019 година са останали висящи 5 дела.

Относителното увеличение на броя на разглежданите дела в петчленен състав на Първа колегия е преодоляно чрез продължаване на тенденцията за отпадане на делата, разглеждани като първа инстанция от ВАС и минаването им за разглеждане от всички административни съдилища, което допълнително улеснява достъпа до правосъдие.

3. ОБЩА СПРАВКА - ПЪРВА КОЛЕГИЯ - От справката за дейността на Върховния административен съд през 2019 година е видно, че висящите дела в Първа колегия в началото на отчетния период са били 3056 броя, в сравнение с 3106 броя за 2018 година, в сравнение с 3640 броя за 2017 година, сравнено с 3623 броя за 2016 година (от които 1 класифицирано дело за 2019 година, 3 класифицирани дела за 2018 година, 3 дела за 2017 година, към 8 - за 2016 година). Новообразуваните дела в колегията през 2019 година са 7514 бр., през 2018 година са 7739 бр., 7336 броя за 2017 година, в сравнение с 6876 броя за 2016 година. Общо на разглеждане в колегията са подлежали през отчетната година 10570 бр. дела, за 2018 година - 10845 броя, за 2017 година - 10976 броя дела, 10499 броя дела за 2016 година. Свършените дела за 2019 година са 8385 бр. дела, за 2018 година са 7789 бр., за 2017 година - 7871 броя, сравнени с 6859 за предходната година. Съпоставяйки данните от справката за дейността на ВАС за 2019 година в различните отделения на Първа колегия се установява, че през 2019 година най-много са новообразуваните дела в Трето отделение – 2012 броя, следвани от Четвърто отделение – 1861 броя, Първо отделение - 1465 броя и Осмо отделение – 1437 броя. Най-много общо дела за разглеждане, непроменено с предходния период, има Трето отделение - 3496 броя, следвани от Четвърто отделение - 2616 броя, след което са Осмо – 1838 бр. и Първо – 1802 броя. Най-много са свършените дела в Трето отделение - 2379 броя - при 14 съдии в отделение, следвани от Четвърто отделение – 2132 броя - при 13 съдии в отделение, следвани от Първо отделение - 1607 броя дела - при 10 съдии в отделение и Осмо отделение - 1544 броя дела - при 10 съдии в отделение. Общо висящи към 31.01.2019 година дела за Първо отделение са 337 броя,

за Трето са 1484 броя, за Четвърто са 755 броя и за Осмо отделение са 401 броя дела. Следва да се отбележи тенденцията в Колегията и отделенията, че се свършват повече дела, отколкото се образуват. Т.е. поддържа се стремеж към намаляване на висиящността на неприключилите със съдебен акт дела.

С оглед на по-равномерното разпределение на делата във ВАС, със Заповед № 633/26.03.2018 година на председателя на ВАС, временно, за периода от 28 март 2018 година до 30 юни 2018 година, всички новопостъпили и новообразувани касационни и частни дела по Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за местните данъци и такси са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения. Срокът на Заповед № 633/26.03.2018 година на председателя на ВАС е удължен със Заповеди № 1730/29.06.2018 година и № 3255/21.12.2018 година до 30.06.2019 година.

Със Заповед № 2481/05.10.2018 година на председателя на ВАС, временно, за периода до 30 юни 2019 година, всички новопостъпили и новообразувани дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения. Всички дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания, образувани в Трето отделение на ВАС и насрочени след 1 март 2019 година, са преразпределени в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения.

Със Заповед № 2482/05.10.2018 година на председателя на ВАС по 66 дела с материя принудителни административни мерки по

Закон за движение по пътищата, образувани в Седмо отделение, насрочени след 01.03.2019 година, са преразпределени в Първо и Осмо отделение. Същите са преразпределени чрез Системата за случайно разпределение на делата между председателя на съда, ръководителя на първа колегия и съдиите в Първо и Осмо отделение, по 6 дела на докладчик.

Със Заповед № 2616/25.10.2018 година на Председателя на ВАС, временно, за периода до 30 юни 2019 година, всички дела с материя Закон за ограничаване плащанията в брой са разпределени и разглеждани в Първо и Осмо отделение.

Със Заповед на Председателя на ВАС, всички новопостъпили и новообразувани дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения.

Със заповед № 2616/25.10.2018 год. на Председателя на ВАС всички дела с материя Закон за ограничаване плащанията в брой са разпределени и разглеждани в Първо и Осмо отделение.

Със заповед № 873/22.03.2019 год. на Председателя на ВАС 55 дела, насрочени след 01.05.2019 год., с материя заповед за задържане по чл. 72 от ЗМВР, образувани в V отделение, са преразпределени в Първо отделение. Същите са преразпределени чрез Системата за случайно разпределение на делата между председателя на ВАС и съдиите в Първо отделение, по 5 дела на докладчик.

Със заповед № 875/22.03.2019 год. на Председателя на ВАС, временно, за периода от 22 март 2019 год. до 30 юни 2019 год., е разпоредено всички новопостъпили жалби с материя конкурси да

бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурсът. Всички жалби с материя конкурси, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на председателя на Четвърто отделение на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Всички образувани в Четвърто отделение дела с жалби с материя конкурси, с изключение на насрочените за разглеждане в открито съдебно заседание до 5 април 2019 год., са бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II от заповедта. Срокът на Заповед № 875/22.03.2019 год. на Председателя на ВАС е удължен със Заповед № 1743/27.06.2019 год. до 31.12.2019 год.

С отделни заповеди на председателя по организацията на съдебната дейност бяха извършени промени по възложените материи за разглеждане производства в Трето отделение, като бяха прехвърлени материи за разглеждане в други отделения, като в обратната посока бяха възложени материи по Закона за енергетиката, Закона за убежището и бежанците, както и преразпределение на оспорванията на подзаконовите нормативни актове по материи и отделения.

Със Заповед № 876/22.03.2019 год. на Председателя на ВАС, е разпоредено всички частни жалби до тричленен състав на ВАС да се разпределят между отделенията съгласно общото разпределение по материи между отделенията. Частните жалби до тричленен състав на ВАС, които по досегашния ред са разпределени за проверка за редовност на ръководителя на Първа колегия на ВАС, да бъдат изпратени на председателите на съответните отделения, които да завършат процедурата по чл. 213б от АПК. Срокът на Заповед №

876/22.03.2019 год. на Председателя на ВАС е удължен със Заповед № 1744/27.06.2019 год. до 31.12.2019 год.

През годината в изпълнение на една от основните функции на ВАС, съгласно чл. 125, ал. 1 от Конституцията на Република България, за осъществяване на върховен съдебен надзор за точното и еднакво прилагане на законите в административното правораздаване, в Първа колегия са образувани шест тълкувателни дела.

III. НАТОВАРЕНОСТ

През отчетния период средната натовареност на съдиите в колегията беше 150 броя дела, при 163 броя дела за 2018 година, съответно 168 броя за 2017 година. Годишната натовареност по брой свършени дела на съдия, правораздавал в Колегията през цялата година, възлиза между 187 и 149 дела, като средната натовареност е различна в зависимост от конкретното отделение, в което работят и е обсъждана в докладите на председателите на отделения, като следва да се отбележи, че се наблюдава сравнително еднакъв брой на свършените дела.

Съществен дял при обсъждане на натовареността на съдиите в колегията има характера на разглежданата материя и съкратените срокове за произнасяне.

IV. СРОКОВЕ ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА СЪДЕБНИТЕ АКТОВЕ

От свършените дела в колегията - общо 8385 дела, сравнени със 7789 броя дела за предходната година, в открити заседания са свършени 4914 броя дела, в закрити заседания са приключили 3471

дела. От всички свършени дела за отчетния период до един месец са приключили 7261 дела, от един до три месеца са приключили 875 дела, 149 дела са разгледани над тримесечния срок.

Въпреки големия обем дела за разглеждане, голяма част от който се характеризират с изключителната фактическа и правна сложност, както и изключително кратките срокове за разглеждане по някои видове дела, съдиите са се справяли с изписването на делата в законоустановените за това срокове.

V. ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ, ОСЪЩЕСТВЯВАНИ ОТ СЪДИИТЕ В ПЪРВА КОЛЕГИЯ

Едновременно с изпълнението на основните си служебни задължение - подготовка и разглеждане на тълкувателни дела, участие в съдебни заседания и постановяване на съдебни актове в срок, съдиите от Първа колегия осъществяваха и редица други допълнителни дейности – обсъждане на промените в законодателството; участие в държавните изпитни комисии по публичноправни науки към Юридическите факултети за придобиване на висше образование по специалността „Право“; в изпитни комисии към Министерство на правосъдието за придобиване на юридическа правоспособност и др.

VI. СЪДЕБНА АДМИНИСТРАЦИЯ

През годината работата на съдебните състави на колегията е активно подпомогната от съдебните служители – деловодители, секретари и съдебни помощници.

Значителна част от съдебните деловодители и секретари са с трайна практика и опит, но при част от тях е липсвал опит и познаване на спецификата на работа, които доведоха до допускането на множество пропуски в работа им и съответно ниско оценяване при атестирането.

При съдебните помощници също се констатира пропуски и недостатъчно познаване на работата, което е обусловило и по-ниско оценяване. Констатира се и нежелание у някои от съдиите да работят активно със съдебните помощници, а други изцяло възлагат работата по изготвяне на актовете си на тях.

Необходимо е предприемане на мерки по включване на съдебните служители и съдебните помощници в различни форми за повишаване на квалификацията и придобиване на умения по възложените им функционални задължения, както и персонална работа на отделните съдебни състави и председатели на състава с тях.

ПЪРВО ОТДЕЛЕНИЕ

В първо отделение на Върховния административен съд работят общо 11 съдии – Емилия Миткова, Светлозара Анчева, Йордан Константинов, Милена Златкова, Бисер Цветков, Благовеста Липчева, Мадлен Петрова, Петя Желева, Мария Радева и Таня Комсалова.

От началото на отчетния период председател на отделението е съдия Емилия Миткова. Направени са кадрови промени в отделението и промени в съдебните състави, както следва:

В Първо отделение до 14.08.2019 год. е работила съдия Фани Найденова. Същата с решение на Съдийска колегия на Висшия

съдебен съвет по протокол № 25/30.07.2019 год. на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 от Закона за съдебната власт е освободена от заеманата длъжност съдия във Върховния административен съд. Със заповед № 1346/21.05.2019 год. на Председателя на ВАС съдия Фани Найденова е изключена изцяло от Системата за случайно разпределение на делата. Със заповед № 2114/09.08.2019 год. на Председателя на ВАС предвид факта, че в Първо отделение на ВАС няма разпределен съдия на мястото на съдия Весела Павлова, е командирована съдия Таня Комсалова. Същата е поела делата, които са разпределени на доклад на съдия Фани Найденова.

Със заповед № 2115/09.08.2019 год. на Председателя на ВАС съдиите от отделението са разпределени в три състава:

Първи състав: Председател : Милена Златкова,

Членове: Благовеста Липчева и Таня Комсалова;

Втори състав: Председател: Светлозара Анчева,

Членове: Мадлен Петрова и Мария Радева;

Трети състав: Председател: Йордан Константинов,

Членове: Бисер Цветков и Петя Желева.

Председателят на отделението е заседавал с всеки един от съставите. С всеки един от съставите е заседавал и ръководителят на Първа колегия.

Въпреки кадровите промени съдиите са изпълнявали качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са изготвяни в кратки срокове, без необичайни забавяния.

През 2019 год. Първо отделение на Върховния административен съд разглежда основно дела по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за

данък върху доходите на физическите лица, Закон за облагане доходите на физическите лица /отм./, Закон за Националната агенция за приходите, Закон за особените залози.

Със заповед на Председателя на ВАС, всички новопостъпили и новообразувани касационни и частни дела по Закона за митниците, Закона за акцизите и данъчните складове и Закона за местните данъци и такси са разпределени за образуване в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между двете отделения.

Съдиите от Първо отделение са разглеждали като първа инстанция оспорвания на нормативни актове, участвали са в петчленни състави, действащи в качеството на касационна инстанция или в отменителни производства, в производства срещу актове на ЧСИ, както и в смесени съдебни състави заедно със съдии от Върховен касационен съд.

Към 01.01.2020 год. в отделението има висящи 337 бр. дела, същият брой висящи дела е имало отделението към 01.01.2019 година, при висящи 370 бр. дела към 01.01.2018 год. и висящи 655 бр. дела към 01.01.2017 год., т.е. налице е известно задържане и съответно намаление на броя на висящите дела спрямо предходните години.

През 2020 год. в отделението са образувани 1465 бр. дела при образувани 1656 бр. дела за 2018 год. и 1359 бр. дела за 2017 год., или е налице известно намаление на образуваните дела през годината спрямо 2018 год. и увеличение спрямо 2017 год. Увеличението спрямо 2017 год. е обяснимо с възлагане за разглеждане на дела с материя Закона за местните данъци и такси, както и 55 дела с материя заповед за задържане по чл. 72 от ЗМВР – материя на Пето отделение, на дела с материя Закона за митниците,

Закона за акцизите и данъчните складове дела – материя на Второ отделение, дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания; жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, жалби с материя административни услуги, жалби срещу съдебни актове, постановени по иски производствa (с изключение на жалби с материя Закон за отговорността на държавата и общините за вреди и Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража) – материя на Трето отделение, дела с материя конкурси – материя на Четвърто отделение, дела с материя Закон за ограничаване плащанията в брой, и увеличение на броя дела по оспорване на предварителното изпълнение и налагането на принудителни административни мерки от органите на Националната агенция по приходите. Намалението спрямо 2018 год. е обяснимо с изменението на чл.160, ал.6 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс със ЗИДАПК, ДВ, бр. 77/2018 год., в сила от 18.09.2018 год., с което е въведен материален праг за допустимост на данъчните дела.

Към 01.01.2019 год. в отделението има висящи 337 бр. дела при висящи 370 бр. дела към 01.01.2018 год. и висящи 655 бр. дела към 01.01.2017 год., т.е. налице е известно намаление на броя на висящите дела спрямо предходните години.

Висящите дела в Първо отделение към 31.12.2017 год. са общо 370 бр., към 31.12.2018 год. са 337 бр., а към 31.12.2019 год. – 195 бр. През 2019 година в Първо отделение са образувани общо 1465 дела, включително 20 дела по жалби срещу подзаконови нормативни актове.

Броят на свършените дела през годината /без петчленни и смесени състави/ е както следва: 1607 броя дела, от които в открито

заседание са свършени 932 бр. дела, а в закрито са свършени 675 бр. дела. Съдиите от отделението са разгледали и приключили 111 бр. дела на петчленни състави, 1 дело на седмочленен състав и 7 бр. дела на смесени състави. Налага се извод, че броят на делата, свършени през 2019 год. е леко намален спрямо делата, свършени през предходната 2018 год. Намалението на броя на свършените дела през 2019 год. е обяснимо с намалението на образуваните дела през годината спрямо данните за 2018 год.

При съпоставка на отчетените данни за дейността на Първо отделение през 2019 год. е видно, че броят на свършените дела е по-голям от броя на образуваните дела.

Анализът на статистическите данни налага извода, че преобладаващата част от съдебните актове са написани в рамките на един месец – 1521 бр. Много малка част от съдебните актове са написани за период от един до три месеца – 79 бр. Броят на изготвените в над тримесечен срок са 7 бр. дела. Причините за просрочието на делата са идентични на тези, посочени в отчетните доклади за предходните отчетни години – сложността и обема на разглежданите от отделението данъчни и митнически дела; необходимостта от познаване на европейското право, в това число и отправяне на преюдициални запитвания до Съда на Европейския съюз. Продължава да е актуален проблемът с наличието на висящи дела за издаване на тълкувателни решения, както и висящи преюдициални спорове в Съда на Европейския съюз, което налага спиране на някои дела на основание чл. 229, ал. 1, т. 4 от ГПК във вр. с чл. 144 АПК, което води до забавяне в разглеждането им и до допълнително натоварване на графика. Очевидно е, че едномесечният срок за постановяване на съдебни актове не е оптимален, това се вижда след

анализ на сложните от фактическа и правна страна данъчни дела. Тяхната обемност и необходимостта от пряко прилагане на общностното право предполагат друг разумен срок за произнасяне от страна на съдебния състав.

За част от отчетния период на съдиите от Първо отделение са разпределяни и частни жалби, имащи за предмет правна материя, която е извън областта на данъчното право.

Средният брой на свършените дела на съдия от отделението е 172 бр. при 168 бр. дела за предходната година.

Натовареността на съдиите от Първо отделение, преценена на плоскостта на общо свършените дела през 2019 год. във ВАС е както следва: Георги Чолаков – 5 бр. дела в Първо отделение като Председателят на ВАС е постановил съдебни актове по дела и в други отделения на ВАС, Мариника Чернева – 34 бр. дела в Първо отделение, като Зам. Председателят на ВАС, Първа колегия, е постановил съдебни актове по дела и в други отделения на ВАС; Емилия Миткова – 205 бр. дела, включващи и разпореждания по реда на чл. 213б АПК; Фани Найденова – 69 бр. дела до пенсионирането си, Светлозара Анчева – 151 бр. дела, Йордан Константинов – 147 бр. дела, Милена Златкова – 142 бр. дела, Бисер Цветков – 152 бр. дела, Благовеста Липчева – 142 бр. дела, Мадлен Петрова – 150 бр. дела, Петя Желева – 123 бр. дела, Мария Радева – 148 бр. дела, Таня Комсалова – 50 бр. дела. Съдиите от Първо отделение са постановявали съдебни актове, участвайки в заседания и на други отделения във ВАС.

През отчетната година в Първо отделение са заседавали и са постановили съдебни актове съдиите: Аделина Ковачева – 3 бр., Албена Радославова – 1 бр., Ваня Пунева – 1 бр., Виолета Главинова –

1 бр., Владимир Първанов – 3 бр., Галина Карагьозова – 1 бр., Георги Колев – 1 бр., Даниела Мавродиева – 1 бр., Десислава Стоева – 1 бр., Емил Димитров – 1 бр., Емилия Иванова – 3 бр., Емилия Кабурова – 1 бр., Здравка Шуменска – 6 бр., Красимира Желева – 2 бр., Мариета Милева – 1 бр., Мария Николова – 5 бр., Маруся Димитрова – 2 бр., Николай Гунчев – 4 бр., Росица Драганова – 1 бр., Светлана Борисова – 1 бр., Светослав Славов – 2 бр., Свилена Проданова – 1 бр., Славина Вladoва – 4 бр., Соня Янкулова – 1 бр., Стела Динчева – 2 бр., Таня Вачева – 1 бр., Татяна Хинова – 2 бр., Тинка Косева – 29 бр., Христо Койчев – 1 бр., Юлия Раева – 1 бр., Юлия Тодорова – 1 бр., Юлиан Киров – 3 бр.

Зад посочените числа стои положен сериозен труд от страна на всички съдии, в това число работа в почивните и празничните дни, отделяне от времето за отпуск и това, което следва да бъде посветено на близките и семейството. Съдиите работят под голямо напрежение, притиснати от срокове и голям обем работа. Благодарение на техния професионализъм и експедитивност, по-голямата част от делата са разгледани и приключили в предвидените срокове.

Намалял е средният срок за насрочване на новопостъпилите дела в отделението, като същият се движи в рамките от 2 до 3 месеца, което е повече от добро за върховен съд. През отчетната 2019 год. е спазван графикът за насрочените съдебни заседания, същите не са били отлагани безпричинно. При необходимост са издавани веднага разпореждания от председателя на Първо отделение и от заместник-председателя на ВАС Първа колегия за заместване на отсъстващите съдии. Следва да се посочи, че въпреки натовареността на всички съдии от отделението, при нужда, работата на отсъстващ поради неработоспособност, командироване или друга причина съдия е

поемана срочно от колегите. Неоспорим факт, който сам по себе си красноречиво говори за изключителната отговорност и професионализъм на съдиите.

В отделението работят опитни деловодители (Петя Петрова, Дарина Иванова и Василка Кятипова) и съдебни секретари (Жозефина Мишева и Благовеста Първанова). С разпореждане № 1/31.01.2019 год. на Председателя на ВАС към председателя на отделението е назначен секретар деловодител Лиляна Железарова.

Като куриер в отделението работи Нета Рускова. От 30.09.2019 год. е назначен Илиан Николов, който работи с втори състав на Първо отделение и един състав от Осмо отделение.

Всички служители са оценени от съдебните състави и председателя на отделението с максимално високи оценки.

През отчетния период са направени съществени промени по отношение на назначените в отделението правни помощници. В началото на отчетния период в отделението са работили Росица Василева, Светлозара Стойнова, Диляна Калоянова и Ени Койнарска. През месец Февруари 2019 год. правният помощник Светлозара Стойнова е премесена в Трето отделение като правен помощник към председателя на отделението. Считано от 19.02.2019 год., изпълняващ функциите правен помощник към председателя на Първо отделение, е Виктория Войчева. Със Заповед № 2726/04.11.2019 год. в отделението е разпределен правният помощник Тодор Икономов. От 29.11.2019 год. до края на отчетния период правният помощник Диляна Калоянова е излязла в отпуск за раждане и отглеждане на дете. На 10.12.2019 год. в отделението е назначен правният помощник Петър Найденов.

Въпреки множеството промени в състава на правните помощници всеки един от тях е сериозен и отговорен в изпълнението на възложените задачи. Няма съществени възражения против начина на работата им, съдиите са доволни от количеството и качеството на работата им.

През отчетната 2019 год. в отделението са съществували добри колегиални отношения. Продължават събиранията за съвместно решаване на спорни въпроси, които касаят работата на всички. Като цяло проблемите се решават конструктивно в дух на взаимно уважение. Съдиите са обсъждали възникналите принципни правни въпроси, решенията на СЕС по преюдициални запитвания, необходимостта от уеднаквяване на съдебната практика по идентични дела.

Може да се обобщи, че основен проблем за решаване пред отделението е справянето с високата натовареност, сложността на делата и кратките срокове за решаването им.

В заключение следва да се посочи, че съдиите от Първо отделение работят с чувство за отговорност, за което говорят постигнатите отлични резултати по повечето от съществените за работата на съда показатели.

ТРЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

Докладът за дейността на Трето отделение през 2019 год. е изготвен въз основа на данните от Справката за движението на делата през 2019 год. на Върховния административен съд по отделения и колегии, при отчитане различните периоди по осъществяване на правораздавателната дейност в съответствие с промените по материи

и разпределение на дела в други отделения по изпълнение на заповеди на председателя на Върховния административен съд. Отразени са промените в съдийските състави, съдебните помощници и съдебните служители в отделението.

В доклада са съобразени извършените промени в законодателството (АПК, ЗОДОВ и ЗСВ) и отразяването им в правораздавателната дейност и организацията на работа в Трето отделение. Резултати от дейността на Трето отделение за 2019 год. са обективирани въз основа на анализ за данните по кадровата обеспеченост, подготовка и квалификация на съдиите и съдебните служители, изпълнението на служебните задължения, условията на работа и взаимоотношенията при осъществяване на дейностите.

Постигнатите резултати от дейността на отделението са позитивни и отразяват израстване и развитие в сравнение с предходния отчетен период.

Натовареността на отделението през 2019 год. продължава тенденцията от предходните 2016 год., 2017 год. и 2018 год., като в края на отчетния период се констатира значителна позитивна промяна по отношение свършени и останали за разглеждане дела за 2020 год.

През 2019 год. остава най-висок - общ брой на разглежданите дела – 3496 бр., при 3307 бр. за 2018 год. и при 3535 бр. през 2017 год. Увеличен е броя на новопостъпилите дела за Трето отделение – 2012 бр., при 1810 бр. през 2018 год. и при 2254 бр. за 2017 год.

Сравнителният анализ показва, че през 2019 год. е увеличен броят на новопостъпилите дела с 202 бр. и е увеличен със 189 общия брой дела за разглеждане. Предприетите мерки за разпределяне на дела от Трето отделение по отделни материи в различни отделения на

ВАС, както и промяната в организацията на образуване и разглеждане на делата са оказали позитивен ефект.

Констатираното увеличаване на броя на новообразуваните дела и общо делата за разглеждане в Трето отделение през 2019 год. се е отразило и на увеличаване на броя на свършените дела, въпреки че значителна част от материята на отделението е прехвърлена в други отделения.

Данните показват, че е увеличен значително броят на свършените дела през 2019 год., въпреки че е увеличен броят на постъпленията и броят на общо делата за разглеждане. В края на периода към 31.12.2019 год. са останали висящи - несвършени дела в Трето отделение - 1117 дела, при 1484 дела за 2018 год. и при висящи 1497 дела в края на 2017 год.

Посочените резултати отбелязват значително подобряване на дейността на отделението по показател свършени дела в сравнение с предходни периоди и при отчитане завишен брой на новообразуваните дела и общо дела за разглеждане.

При отчитане и сравняване на данните за свършените дела, следва да се отбележи, че 1536 дела са свършени в открити заседания при 1323 дела свършени за 2018 год. Следва да се отбележи, че към броя на свършените дела в открито заседание не се отчита необходимостта от постановяването на допълнителни и съпътстващи съдебни актове /определения по хода на делата и определения по обезпечителни и охранителни производства като искания за допускане/спиране на предварителното изпълнение на административния акт, искания за предоставяне на правна помощ и искания за освобождаване от заплащане на държавна такса, назначаване на преводачи и др./. Посочените съпътстващи съдебни

актове допълнително влияят на натовареността и на сроковете за изготвяне на актовете по същество.

От приложената Справка за движението на делата през 2019 год. е видно, че са новобразувани средно 144 дела на съдия от Трето отделение, при средно новообразувани над 1130 дела за 2018 год. Свършените дела от съдия-докладчик (за съдиите с пълна натовареност в системата за случаен избор) през 2019 год. е средно 170 дела, при 154 дела за 2018 год. и при 170 дела за 2017 год. Най-много свършени дела имат съдия Марио Димитров - 293, в които са включени разпорежданията по чл. 213б АПК; съдия Аглика Адамова – 196, съдия Юлиан Киров – 185, съдия Ваня Пунева – 181, съдия Галина Христова – 175, съдия Жанета Петрова – 172, съдия Искра Александрова, съдия Румяна Лилова и съдия Пламен Петрунов с по 171 дела.

Тези данни обхващат общото разпределение на делата и включват натовареността на отделните съдии при участието им във всички възможни съдебни състави, формирани във ВАС – тричленни, петчленни (вкл.смесени) и седемчленни.

Изнесените данни обуславят извода за увеличаване на броя на новобразуваните дела, както и увеличаване на броя на свършените дела на годишна база. За високия брой на свършените дела влияе промяната в организацията на работа, насрочване на повече дела в съдебно заседание, извършените промени в АПК в сила от 01.01.2019 год., които улесняват разглеждането на делата за сметка натоварване на председателя на отделението за администриране на делата. От друга страна е намалял броят на делата с отменен ход по същество и ново насрочване в открито съдебно заседание. Средната натовареност на съдиите по новообразувани дела

е увеличена в сравнение предходната 2018 год., но е увеличен броя на общо свършените дела през 2019 год. средно на съдия от отделението.

През 2019 год. в отделението са образувани общо 2012 дела при 1810 дела за 2018 год. От тях с най-висока относителна тежест са делата по приложението на ЗОДОВ – 376 дела и ЗОДОВ разноси – 214 дела, при 581 дела за 2018 год. и 679 дела през 2017 год., частните производства за отчетния период са 778 дела, при 334 дела за 2018 год. и 523 дела за 2017 год., ЗИНЗС – 204 дела, Закон за енергетиката – 83 дела, ЗУБ - 69 дела, ЗМСМА – 45 дела. Останалите дела в отделението се разпределят както следва: оспорване на нормативни актове – 28 дела, Закон за водите - 38 дела, по АПК – 35 дела. Останалите дела по материя са незначителни по брой и значение за общата натовареност на отделението.

През отчетния период се наблюдава увеличаване на броя на новобразуваните дела, но се констатира намаляване на висящите дела за разглеждане в края на периода – 1117 дела за 2019 год., при 1484 дела към 31.12.2018 год. и при 1497 дела към 31.12. 2017 год. Отчетеният резултат обуславя извод за значително подобряване работата на отделението по показател свършени дела, вкл. средно на съдия, както и значително намаляване на броя на висящите дела в края на периода - 31.12.2019 год. Факторите, които влияят са: по добрата организация на работа, промяната на съдебните състави, промяната във възложените дела по материя.

Със Заповед № 216 от 31.01.2019 год. на председателя на ВАС бяха формирани нови съдебни състави, а със Заповед № 340 от 08.02.2019 год. на председателя бяха утвърдени окончателните съдебни състави в отделението.

С отделни заповеди на председателя по организацията на съдебната дейност бяха извършени промени по възложените материи за разглеждане производства в Трето отделение, като бяха прехвърлени материи за разглеждане в други отделения, като в обратната посока бяха възложени материи по Закона за енергетиката, Закона за убежището и бежанците, както и преразпределение на оспорванията на подзаконовите нормативни актове по материи и отделения.

Изводът е, че през 2019 год. работата на отделението е увеличена като обем и е постигнато увеличение на свършените дела и облекчаване на правораздавателния процес.

Следва да отчете, че след приемане на ТР по т. дело 2/2016 на ОСК на ВАС и в съответствие със заповед на председателя, делата по ЗОДОВ по искове за вреди за разноси в производствата по ЗАНН продължиха да заемат значителна част от броя на разгледаните и свършени дела, което обуслови инициране на законодателни промени в ЗАНН и уредба на възможността в тези производства да се присъждат разноси. В края на отчетния период беше извършена промяна в ЗАНН, но броя на делата и натовареността на съдиите по този вид производства продължава, предвид уредбата в закона за в бъдеще.

Следва да се отчете, че големият брой дела се дължи и на производствата образувани по чл. 284 и чл. 285 от ЗИНЗС по искове за вреди по реда на ЗОДОВ от страна на лишени от свобода лица. В тази връзка в края на периода, считано от 01.01.2020 год. касационните производства по този вид дела се разглеждат от тричленни състави на първоинстанционния съд, като от 2020 год. висящите касационни производства по чл. 284 и чл. 285 от ЗИНЗС са прекратени и

изпратени по подсъдност, като по този начин ще бъде намален броя на този вид висящи дела.

Въпреки трудностите, произтичащи от спецификите произтичащи от разглеждането на исковите производства по ЗОДОВ и ЗИНЗС, както и при отчитане на общата натовареност в отделението, съдиите докладват делата и водят процеса в съответствие с АПК и указанията за безпричинно отлагане на делата. Броят на насрочените дела е 1795, от които отложени – 110 бр., от тях с отвод 16 бр., при отложени 141 дела за 2018 год. и при 334 дела за 2017 год. Освен това, през 2019 год. само 13 бр. дела са с отменен ход по същество след приключване и са насрочени отново. По този показател е съществено преодоляно констатираното през годините отлагане на делата и излишно натоварване на съдебните заседания с брой отложени дела.

По отношение срочното постановяване и изписване на съдебните актове, данните сочат, че от свършените 2379 дела, 1872 дела са изписани своевременно в едномесечния срок по чл. 172, ал. 1 от АПК, от 1 до 3м. – 388 дела и над 3 месеца – 113 дела.

Значително забавяне при изготвяне на съдебните актове в срок се наблюдава като тенденция при отделни съдии, което обаче е намаляло в сравнение с предходната 2018 год.

Фактор, водещ до забава при изписването на свършените дела е стремежа на отделни съдии да представят по-качествени съдебни актове, за сметка на бързината при изготвянето. През периода са провеждани общи събрания на съдиите от отделението по спорни въпроси по приложението на отделни закони, като взетите решения имат благоприятен ефект спрямо създаването и поддържането на еднаква и предвидима съдебна практика. По отделни

материи, възложени за разглеждане в отделението, бяха проведени семинари по Закона за енергетиката, както и за формиране на по-добра организация на работа в отделението по теми за работа в екип.

През 2019 год. се утвърждава преимуществено постъпване на дела по касационни производства, свързани с приложението на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държава и общините за вреди (ЗОДОВ) и чл. 284, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Относно производствата по ЗОДОВ следва да се отбележи, че те се отличават като дела с висока правна и фактическа сложност, засягащи практически всяка една от областите на материалното административно право, което създава трудност при прилагане на отделните материални закони. Трудност представляват делата, по които искът за вреди е съединен с оспорване на актове, чийто контрол за законосъобразност не е обхванат от материалната компетентност на отделението – например вреди от актове, уредени в Закона за здравето, Закона за устройство на територията, Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за защита от дискриминация, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, ЗМВР и др.

Широкият обхват на исковите производства по ЗОДОВ поставя и налага на съдиите в отделението да работят в условия на повишено внимание относно нормативните промени във всяка една област на правото, респ. да следят и съобразяват поддържаната или изменена съдебната практика в различни области на административното и гражданско материално и процесуално право.

От своя страна, исковите производства по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС за поредна година, с оглед тяхната многобройност, се оказват съществен фактор при формирането на общата натовареност на

отделението. Постигнатото във времето уеднаквяване на практиката и често срещаната сходност на разглежданите казуси по този вид дела, определено благоприятстват по-бързото решаване на споровете. Въпреки това, многобройността на тези дела и продължаващото увеличаване на постъпленията им, се оказват от решаващо значение за натовареността на съдебните състави, респ. за насрочването и скоростта на правораздаване в отделението.

За по-добра организация на работа и намаляване на натовареността във Върховния административен съд беше извършена промяна в ЗИНЗС по отношение производствата по чл. 284 от ЗИНЗС, като от 01.01.2020 год. касационните производства по искове за вреди ще се осъществява от тричленен състав на съответния административен съд.

Съществено намаление има при делата образувани по протести на Прокуратурата против подзаконови нормативни актове на общинските съвети, постановени на основание Закона за общинската собственост и Закона за местното самоуправление и местната администрация.

През 2019 год. касационните дела, свързани с упражняването на контрол върху решения на административните съдилища, имащи за предмет оспорване законосъобразността на нормативни административни актове, приемани от общинските съвети в страната, в зависимост от техния материален обхват се разпределят към други отделения на ВАС в зависимост от възложената им функционалната компетентност, като по този начин е преодоляно затруднението по разглеждане на подзаконови актове извън материята на Трето отделение.

Следва да се отбележи, че значителна част от функционалната компетентност на Трето отделение по материя е прехвърлена на други отделения за срок до 30 юни 2019 год., а с отделни заповеди на председателя, срокът е продължен и до края на 2019 год., с цел намаляване на натовареността и ускоряване на сроковете за разглеждане на тези производства. С отделни заповеди на председателя беше прехвърлено разглеждането на дела в други отделения по ЗДС, ЗОС, Закона за нотариусите и нотариалната дейност, Закона за убежищата и бежанците, подзаконови нормативни актове и др.

През годината съдийският състав на отделението след определяне на председател от м. февруари и формиране на съдебните състави (Заповед № 156 от 25.01.2019 год., Заповед № 340 от 08.02.2019 год. на председателя на ВАС) включваше председател Марио Димитров и 13 съдии: Ваня Пунева, Панайот Генков, Галина Христова, Жанета Петрова, Иван Раденков, Искра Александрова, Таня Куцарова, Албена Радославова, Светлана Борисова, Пламен Петрунов, Аглика Адамова, Румяна Лилова, Юлиан Киров. Следва да се отбележи, че от м. февруари 2019 год. няма текучество на съдии и съдебните състави са постоянни, което допринася за по-добрата работа на отделението, на отделните състави и на съдиите.

Делата за разглеждане, свършени и останали в края на отчетния период на 2019 год. по съдии са както следва: Марио Димитров: образувани – 284 дела, свършени – 293 дела, включващи разпореждания по чл.213б АПК; Аглика Адамова: образувани 149 дела, свършени 196 дела; Албена Радославова: образувани 119 дела, свършени 159 дела; Ваня Пунева: образувани 155 дела, свършени – 181 дело; Галина Христова: образувани 149 дела, свършени – 175

дела; Жанета Петрова: образувани 142 дела, свършени – 172 дела; Иван Раденков: образувани – 195 дела, свършени – 147 дела; Искра Александрова: образувани – 130 дела, свършени – 171 дело; Панайот Генков: образувани - 155 дела, свършени – 152 дела; Пламен Петрунов: образувани – 143 дела, свършени – 171 дело; Румяна Лилова: образувани – 127 дела, свършени – 171 дело; Светлана Борисова: образувани – 137 дела, свършени – 158 дела; Таня Куцарова: образувани – 94, свършени – 146 дела; Юлиан Киров: образувани – 133 дела, свършени – 185 дела. Също така през 2019 год. са свършени от съдия Владимир Първанов – 10 дела и съдия Христо Койчев – 21 дела.

През годината работата на съдебните състави на отделението е активно подпомогната от съдебните служители – деловодители, съдебни секретари и съдебни помощници на всеки от съставите. Към председателя на отделението беше разпределен персонален съдебен помощник и секретар деловодител, които са пряко ангажирани в ежедневното администриране на жалбите по отстраняване на нередовности.

Значителна част от съдебните деловодители са с трайна практика и опит в отделението, но при част от съдебните секретари липсва опит и познаване на спецификата на работа, които доведоха до допускането на грешки в работа им.

При съдебните помощници също се констатира пропуски и забавяне на изготвяне на актовете, но от друга страна се констатира и недостатъчно ангажиране от страна на съдиите да работят активно със съдебните помощници.

Необходимо е предприемане на мерки по включване на съдебните служители и съдебните помощници в различни форми за

повишаване на квалификацията и придобиване на умения по възложените им функционални задължения, както и персонална работа на отделните съдебни състави и председатели на състава с тях.

При проведеното атестиране съдебните помощници и съдебните служители от отделението бяха оценени с най-висока оценка, като форма на стимулиране и създаване на мотивация за по-добра работа през следващия атестационен период.

В заключение, дейността на Трето отделение през 2019 год. следва да се определи като много добра, при отчитане на натовареността от предходни периоди и установяване на нормална работна среда и разглеждане на делата в разумен срок. Предприетите мерки от ръководството на ВАС по образуване, движение и разглеждане на делата, пропорционалното разпределение по отделения при съобразяване на сходна материална компетентност са позитивни и обуславят по-добра работа по образуване, разглеждане и свършване на делата в съда при баланс на засегнатите интереси в отделните отделения. Съществено за позитивната работа на отделението следва да се отбележат извършените промени в АПК, ЗОДОВ, ЗАНН и ЗИНЗС, както и създаване на нормални професионални и колегиални отношения.

Препоръка за дейността на Трето отделение е преодоляване на противоречията в практиката по прилагане на отделните закони и провеждане на обучителни семинари по нови материи и по приети промени в действащи нормативни актове с цел създаване на добри практики и спомагане на дейността на административните съдилища в страната.

ЧЕТВЪРТО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2019 година четвърто отделение на Върховния административен съд е работило в състав от 13 съдии, разпределени в четири съдебни състава.

През отчетния период председател на отделението е Татяна Хинова, определена със заповед № 1747 от 02.07.2018 год. на председателя на ВАС, считано от 03.07.2018 год.

Работата на отделението е организирана в четири постоянни състава, в които са работили съдиите както следва: от 04.02.2019 год. постоянно действащ първи състав - Нина Докторова, Румяна Монова и Красимир Кънчев, втори състав - Аделина Ковачева, Кремена Хараланова и Мира Райчева; трети състав - Галина Матейска, Тодор Петков и Светослав Славов и четвърти състав - Диана Гърбатова, Добринка Андреева и Владимир Първанов.

През отчетния период, след определянето на съдия Марио Димитров за председател на Трето отделение, кадровите промени са свързани с включването в съдийския състав на отделението на съдия Владимир Първанов. Кадровите промени в състава на съдиите не са повлияли на традиционно добрата организация и качествено изпълнение на функциите на съдебния състав. Съдиите в отделението са изпълнявали качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са изготвяни в кратки срокове, без забавяния въпреки обема на възложените дела.

За целия отчетен период в отделението са били разпределени шестима съдебни помощници - Мая Сукнарова, Мария Колева, Росен Лумбарски, Ралица Станоевска, Еленко Еленков и Спас Спасов. Съдебният помощник Еленко Еленков, по утвърден от председателя на

отделението график, е разпределен месечно в четирите постоянни съдебни състава. Спас Спасов е бил съдебен помощник на председателя на отделението.

През 2019 година са работили двама секретари, разпределени всеки от тях към два състава и четирима съдебни деловодители, разпределени по състави и един секретар-деловодител, отговарящ за общия доклад на Четвърто и Осмо отделение.

Към 01.01.2019 година в отделението е имало 755 бр. несвършени дела, в сравнение с 786 бр. несвършени дела към 01.01.2018 година. Към 31.12.2019 година несвършените дела са 484 броя. Значителното намаляване на броя на несвършените дела не се дължи на промяна в подсъдността на производства от разглежданата в отделението материя, а е резултат от ефективната работа на всички съдии.

От справката за дейността на ВАС през 2019 година е видно, че през отчетната година, новообразувани в отделението са 2000 бр. дела, в сравнение с 2018 година, когато са образувани 2210 бр. По брой на новопостъпили дела през 2019 година Четвърто отделение се нарежда на трето място във Върховния административен съд. От общо образуваните дела през 2019 година, 1858 бр. са делата на тричленен състав, 128 бр. дела на петчленен състав, 36р. АНП и 11 бр. на смесен състав. Делата за разглеждане в Четвърто отделение през 2019 година са общо 2755 бр.

За 2019 година в Четвърто отделение на ВАС са свършени общо 2412 дела, от които 2129 дела на тричленен състав, 267 дела на петчленен състав и 2 дела на седемчленен състав, 3 бр. АНП и 11 бр. спорове по чл.135, ал.4 от АПК.

От тях в открити заседания са разгледани 1221 бр. дела, а 911 бр. са разгледани в закрити заседания. Броят на делата свършени в закрити заседания надвишава броя на свършените частни производства, тъй като трайна е практиката в отделението да не се насрочват недопустими жалби в открити съдебни заседания, поради което броят на прекратените дела в открити съдебни заседания е сведен до единици. Несвършените дела към 31.12.2019 година са 484 бр. Образуван са 3 административно-наказателни преписки и 11 дела на смесени състави между Върховния касационен съд и Върховния административен съд, от които 10 дела са с докладчици съдии от отделението. Свършени са всички административно-наказателни преписки и всички 11 бр. дела на смесени състави.

През отчетния период съдиите от Четвърто отделение са изготвили съдебните си актове в срок до един месец - 1965 бр., 153 бр. са били изготвени в срок до 3 месеца и само 14 акта са постановени извън тримесечния срок.

Решенията от съдиите в отделението дела са както следва: Татяна Хинова – 272 дела, от които 268 дела са образувани в отделението, между които и такива по реда на чл. 213б АПК и свършени в следния ред: 253 дела в тричленен състав, 11 дела в петчленен състав, 1 дело в седемчленен състав, 3 бр. АНП, а 3 дела са свършени в дежурни състави;

Владимир Първанов – 178 дела, от които 14 дела са свършени в Трето отделение, 161 дела са свършени в Четвърто отделение както следва: 148 дела в тричленен състав, 12 дела в петчленен състав, 1 дело в седемчленен състав, а 3 дела са свършени в дежурни състави;

Светослав Славов – 171 дела, от които 161 дела са свършени в Четвърто отделение както следва : 157 дела в тричленен състав, 10

дела в петчленен състав, 1 дело в смесен състав, а 3 дела са свършени в дежурни състави;

Румяна Монова – 169 дела, от които всички са свършени в Четвърто отделение както следва: 160 дела в тричленен състав, 8 дела в петчленен състав, 1 дело в смесен състав;

Галина Матейска – 166 дела, от които 160 дела са свършени в Четвърто отделение както следва : 150 дела в тричленен състав, 8 дела в петчленен състав, 2 дела в смесен състав, а 6 дела са свършени в дежурни състави;

Аделина Ковачева – 164 дела, от които 160 дела са свършени в Четвърто отделение както следва : 147 дела в тричленен състав, 12 дела в петчленен състав, 1 дело в смесен състав, а 4 дела са свършени в дежурни състави;

Диана Гърбатова – 159 дела, от които всички са свършени в Четвърто отделение както следва : 149 дела в тричленен състав, 10 дела в петчленен състав;

Добринка Андреева – 156 дела, от които 155 дела са свършени в Четвърто отделение както следва: 144 дела в тричленен състав, 9 дела в петчленен състав, 2 дела в смесен състав; 1 дело в дежурен състав

Кремена Хараланова – 153 дела, от които всички са свършени в Четвърто отделение както следва : 142 дела в тричленен състав, 9 дела в петчленен състав, 2 дела в смесен състав;

Нина Докторова – 151 дела, от които всички са свършени в Четвърто отделение както следва : 141 дела в тричленен състав, 10 дела в петчленен състав;

Тодор Петков – 151 дела, от които 148 дела са свършени в Четвърто отделение както следва : 138 дела в тричленен състав, 10 дела в петчленен състав, а 3 дела са свършени в дежурен състав

Красимир Кънчев – 147 дела, от които 146 дела са свършени в Четвърто отделение както следва : 134 дела в тричленен състав, 10 дела в петчленен състав, 2 дела са свършени в смесен състав, а 1 дело е свършено в дежурен състав

Мира Райчева – 139 дела, от които всички са свършени в Четвърто отделение както следва : 128 дела в тричленен състав, 11 дела в петчленен състав.

В рамките на четвърто отделение от съдии от други отделения са разгледани общо 78 дела в тричленни състави, от които 33 броя дела са производства по Закона за обществените поръчки, разглеждани от съдии от други отделения, съгласно Заповед № 1130 от 17.04.2019 година на председателя на ВАС, а останалите са производства, разглеждани от дежурни съдии.

Заместник-председателят на Първа колегия Мариника Чернева е разгледала 49 дела в рамките на Четвърто отделение.

През летния сезон дежурни състави с докладчици от Четвърто отделение са разгледали и решили общо 25 бр. дела от материята на други отделения, които изискват незабавно или в съкратени срокове разглеждане и произнасяне.

През 2019 година в отделението са разглеждани основно дела по Закона за обществените поръчки - образувани са 404 бр. дела и свършени 418 бр. дела, Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове – образувани 147 бр. дела и свършени 136 бр. дела, Закона за убежището и бежанците - образувани 29 бр. дела и свършени 32 бр. дела, Закона за

енергетиката – образувани 82 бр. дела, като 75 бр. дела са прехвърлени за разглеждани в трето отделение и свършени 77 бр. дела; дела с материя търгове – образувани 78 бр. и свършени 88 бр., първоинстанционни дела, образувани по жалби срещу заповеди на министри – образувани 95 дела и свършени 101 бр. дела, Изборния кодекс – образувани 120 бр. дела, /31 броя касационни производства/ и свършени 97 бр. дела /9 бр. касационни производства/, Закона за защита на конкуренцията – образувани 16 бр. дела, от които 8 бр. касационни производства и свършени 72 бр. дела, от които 8 бр. дела са прекратени и изпратени за разглеждане по подсъдност на Административен съд София-област; производства по отмяна на влезли в сила съдебни актове – образувани 18бр. дела и свършени 14 бр. дела; жалби срещу нормативен акт – образувани 15 бр. дела и свършени 9 бр. дела; Закона за концесиите – образувани 5 бр. дела и свършени 8 дела, жалби срещу конкурсни процедури – образувани 3 бр. дела и свършени – 20 бр. дела; Закон за общинската собственост – образувани – 28 бр. дела, прехвърлени за разглеждане от второ отделение, съгласно заповед № 505 от 14.02.2020 год. на председателя на ВАС; други – образувани 17 бр. дела и свършени 19 бр. дела; частни производства – образувани 623 дела и свършени 647 бр. дела; дела по Закона за собствеността и ползването на земеделските земи – образувани 22 дела, свършени 16 дела; Закона за опазване на земеделските земи – образувани – 2 дела, свършени – 2 дела; дела по Закона за подпомагане на земеделските производители – образувани – 301 дела, от които 134 дела са прехвърлени за разглеждане в Пето отделение на основание Заповед № 507/14.02.2020 год. на председателя на ВАС; свършени – 270 дела.

Делата в отделението се характеризират с много голяма фактическа и правна сложност. Съобразно специалните разпоредби на Изборния кодекс, Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите, срокът за разглеждане на тези дела пред Върховния административен съд е изключително кратък – тридневен за делата при оспорване на актове, постановени от Централната изборителна комисия, респективно – 14-дневен за касационните производство по чл. 459, ал. 8 от ИК и месечен за касационните производства по Закона за обществените поръчки и Закона за концесиите.

Прави впечатление, че за 2019 год. най-голям брой образувани и свършени дела са тези по Закона за обществените поръчки. При разглеждане на тези спорове съдиите в отделението се отнасят с особено внимание, тъй като по тези дела Върховният административен съд е единствена съдебна инстанция. Постановените в тези производства решения от съдиите в Четвърто отделение определят насоките по тълкуването и прилагането на Закона за обществените поръчки и Правилника за неговото прилагане, както от органа по преразглеждане, така и от органите осъществяващи последващ контрол. Поради големия икономически и обществен интерес и с оглед бързината на тези производства, същите са насрочвани и разглеждани незабавно, като по-голямата част са приключвани в регламентирания месечен срок, независимо от запълнения график на съдиите от отделението. За да се осигури възможност за спазване на съкратения срок за разглеждане на тази група дела заместник-председателят на Първа колегия Мариника Чернева, председателят на отделението Татяна Хинова и съдия Кремена Хараланова, включена в състава на Звеното за анализи и тълкувателна дейност, участват в разпределението на делата със

100% натовареност. Спазването на съкратените срокове за разглеждане на тези дела се дължи и на законодателните промени, които предвидиха съкратени процесуални срокове – три дни за призоваване на страните, три дни за изправяне на констатирани нередовности и три дни за отговор по подадена касационна жалба. Кратките процесуални срокове, както и възможността страните в тези производства да се призовават на електронен адрес, посочен в производството пред КЗК /чл. 199, ал. 2, т. 2 от ЗОП/, дава възможност делата да се насрочват за заседание в месеца, в който са образувани. Следва да се отбележи, че и през 2020 год. продължава тенденцията за съществен брой на тези дела, като само за първото тримесечие на 2020 год. са образувани 77 дела, а общо постъпилите жалби са над сто.

През 2019 год. бяха проведени два избора - избор за избиране на членове на Европейския парламент от Република България и избори за избиране на общински съветници и кметове. След законодателните промени на Изборния кодекс от 2019 год. е налице намаляване на разглежданите спорове срещу решения на Централната избирателна комисия, постановени във връзка с подготовката и организацията на изборите. С измененията на Изборния кодекс на административните съдилища бе възложено разглеждане на спорове, образувани по жалби срещу решения на съответните РИК и ОИК, потвърдени с решение на горестоящия административен орган Централната избирателна комисия. След приключване на тази фаза на изборния процес бе събрана и анализирана практиката на административните съдилища във връзка с разглеждане на възложените дела. Становището на съдиите в отделението е за постигнато много добро качество на работата, при

спазване на изключително съкратените срокове за разглеждане на делата – три дни от датата на постъпване на жалбата. Постановените в тези производства съдебни актове са съобразени с формираната константна практика на Четвърто отделение. За постигане на този добър резултат принос имат съдиите Марио Димитров, Кремена Хараланова, Румяна Монова и Татяна Хинова, които се включиха с лекции в обучителни семинари по Изборния кодекс.

Прави впечатление значителното намаляване на касационните производства по чл. 459, ал. 8 от ИК. В сравнение с броя на образуваните касационни производства след проведените местни избори през 2015 год. броят на делата е по-малък с почти 50%, като тази статистическа съпоставка включва дела образувани през 2015 год. и 2016 год. и дела образувани през 2019 год. и 2020 год. С оглед големия обществен интерес по отношение на тези производства, съдиите в отделението стриктно следват константната практика, която е съобразена с установени стандарти в решения на Конституционния съд на Република България по дела, с които е оспорен изборен резултат за проведени национални избори и на Европейския съд по правата на човека.

Със Заповед № 874 от 22.03.2019 год. на председателя на ВАС е преустановено образуването на дела в четвърто отделение по жалби по Закона за убежището и бежанците, които са насочени за разпределение в Трето отделение. Със Заповед № 505/14.02.2020 год. делата по ЗУБ отново са временно пренасочени за образуване в четвърто отделение.

Със Заповед № 1381/09.07.2019 год. на председателя на ВАС е преустановено насочване на жалби по дела по Закона за енергетиката за образуване в Четвърто отделение.

Следва да се подчертае сравнително малкият брой отложени дела в отделението. Основната причина за отложените дела се дължи на факта, че в отделението се разглеждат първоинстанционни съдебни производства, което налага отлагане за събиране на доказателства, свързани с назначаване на експертизи, допускане на свидетели, изискване на писмени доказателства от трети, неучастващи в производството лица и други доказателствени искания на страните. Не се констатира отлагане на първоинстанционни производства за попълване на административна преписка, което сочи на добра подготовка на делото от съдията-докладчик. В касационното производство отлагането на делата е много рядко явление. До голяма степен това се дължи на добрата предварителна подготовка по делата от страна на съдиите-докладчици и на председателите на съдебните състави преди съдебното заседание.

С оглед броя на делата се забелязва тенденция за насрочването на част от делата в по-дълги срокове, което съответно оказва значение и за крайните срокове за приключване на съдебните производства. В значителна степен тази тенденция е обусловена от кратките срокове, определени от законодателя за разглеждане на споровете по Закона за обществените поръчки, Изборния кодекс и Закона за концесиите, което налага приоритетно насрочване на тези дела в законово определените срокове.

Характерно за работата в отделението е, че наред със значителното постъпление през отчетния период, голяма част от разглежданите дела са с голям обществен интерес, с характерна фактическа и правна сложност. Отделно от това, следва да се подчертае, че в отделението е разпределена изключително сложна материя, а именно делата по Закона за защита на конкуренцията,

Закона за енергетиката (в последствие тази материя е прехвърлена за разглеждане от Трето отделение), Закона за концесиите, Закона за обществените поръчки и Изборния кодекс. Следва да се обърне особено внимание на разпределените в края на 2017 год. дела, свързани с управлението на средства от Европейския фонд за развитие на селските райони, представени по програми на Република България, както и на делата свързани с подпомагане на земеделските производители, които за новия програмен период са свързани основно с прилагане на инвестиционни мерки. Всички посочени производства се отличават с изключително висока фактическа и правна сложност, което изисква значително време за проучване и подготовка на делата за произнасяне, както и за изготвяне на съдебен акт.

Съдиите работят под голямо напрежение, притиснати от срокове и голям обем работа. Благодарение на техния професионализъм и експедитивност, по-голямата част от делата са разгледани и приключили в предвидените срокове.

Следва да се обърне внимание на дейността на съдебните помощници в отделението. На същите им е възлагано изготвянето на голямо количество проекти на съдебни актове (решения, определения и разпореждания) по делата, които се разглеждат в отделението и въпреки отличителната правна и фактическа сложност на делата, изготвените проекти са с отлично качество и показват изключителната им подготовка в разглежданата материя. Съдебните помощници в Четвърто отделение и през разглеждания период показаха и доказаха, че са незаменими сътрудници на съдиите при осъществяване на правораздавателната им дейност.

За да бъдат постановени правилни, обосновани съдебни актове в законоустановените срокове, съдиите от Четвърто отделение

са изградили помежду си взаимоотношения на коректност и колегиалност. Принципните въпроси и становища, произтичащи от тълкувания на норми на националното и общностното право, се обсъждат на съвместни срещи с всички съдии от отделението, като целта е уеднаквяване на съдебната практика. Разглежданите в отделението дела се отличават и с особена обществена чувствителност, поради което допускането на противоречива съдебна практика би било лош сигнал за работата на съда. Именно поради тази причина в отделението е създадена дългогодишна традиция спорните въпроси да бъдат обсъждани от съдиите в отделението и в резултат на това обсъждане да се формира еднозначна и непротиворечива съдебна практика.

Тенденцията в отделението да се разглеждат дела с висока правна и фактическа сложност е запазена през годините. От 2010 година материята в основни линии се е запазила, но законодателството е претърпяло значително развитие, като нови или със значителни изменения са основни закони, с които отделението работи като Изборния кодекс, Закона за обществените поръчки, Закона средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове и Закона за подпомагане на земеделските производители. Настъпилите законодателни изменения във всички случаи са били предмет на обсъждане в отделението.

Отчетната 2019 година за магистратите и съдебните служители от отделението бе повече от натоварена. Ежедневните дейности бяха насочени към подобряване работата, непрекъснат анализ и контрол на съдебната практика и спазване на сроковете.

Следва да се отбележат усилията на съдиите от отделението по отношение на срочното разглеждане и приключване на делата

въпреки ускорените срокове за разглеждането им, което налага понякога насрочване в открито съдебно заседание на повече от три дела.

През отчетния период съдиите и съдебните помощници са участвали в специализирани семинари, основно по материята разглеждана в отделението.

Съществен принос за положителните резултати в дейността на отделението има дейността на съдебните помощници, деловодителите, секретар – протоколистите и куриерите.

Може да се обобщи, че основен проблем за решаване пред отделението е справянето с високата натовареност, дължаща се както на големия брой разгледани и свършени дела, така и на факта, че в отделението се разглеждат основно дела, отличаващи се с висока правна и фактическа сложност. В същото време законодателят е предвидил голяма част от делата да се разглеждат и решават в изключително кратки срокове. Всички тези фактори, в своята съвкупност, обуславят извод за изключително висока натовареност на съдиите в отделението. Въпреки високата натовареност, в заключение следва да се посочи, че съдиите от четвърто отделение работят с чувство за отговорност, за което говорят постигнатите отлични резултати във връзка с бързината и качеството на осъществяваната правораздавателна дейност, за което следва да им бъде отдадено следващото се уважение и благодарност.

ОСМО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2019 година в Осмо отделение на Върховния административен съд са работили 10 съдии. Председател на отделението е съдия Бисерка Цанева.

Работата в отделението е организирана в три постоянно действащи състава, в които към началото на отчетния период са разпределени следните съдии:

I. Състав: Маруся Димитрова, Свилена Проданова, Василка Шаламанова;

II. Състав: Теодора Николова, Димитър Първанов, Емилия Иванова;

III. Състав: Мирослав Мирчев, Росица Драганова, Красимира Желева.

В съдебните заседания на Осмо отделение е участвал заместник - председателят и ръководител на ВАС, Първа колегия - съдия Мариника Чернева, който е бил докладчик по разпределени на него дела и е председателствал 3 и 5 – членни съдебни състави.

В Осмо отделение до 16.09.2019 год. е работила съдия Красимира Желева, която е била командирована съгласно Заповед на председателя на ВАС № 2472/05.10.2018 год. От 16.09.2019 год. до 31.12.2019 год. или до завръщането на съдия Марина Михайлова във ВАС, е командирована съдия Станимира Друмева, която е разпределена в Осмо отделение, съгласно Заповед на председателя на ВАС № 2270 от 09.09.2019 год. Всички дела във ВАС, които са разпределени на доклад на съдия Красимира Желева са поети от съдия Друмева, която заседава в състава, председателстван от съдия Мирослав Мирчев.

Към отделението работят пет съдебни помощници - Мария Владимирова, Йоанна Георгиева, Марина Григорова, Силвия Павлова –

Боева, Миглена Христова и Камелия Колева /работила във ВАС до 30.09.2019 год./.

В началото на отчетния период до 31.01.2019 год. отделението е работило с трима съдебни секретари. Съгласно Разпореждане № 1 от 31.01.2019 год. на и.ф. гл. секретар във ВАС в Осмо отделение са разпределени двама съдебни секретари – Жозефина Мишева, поемаща един съдебен състав в Осмо отделение, както и Галина Узунова с два съдебни състава в отделението. Считано от 01.02.2019 год. към председателя на Осмо отделение е разпределен съдебен секретар – Илиана Илиева. През отчетната 2019 год. отделението е работило с трима съдебни деловодители, разпределени по състави.

Съгласно заповеди на Председателя на Върховен административен съд в Осмо отделение са разглеждани през 2019 год. преобладаващо дела за разрешаване на правни спорове по Закона за данък върху добавената стойност, Закона за корпоративното подоходно облагане, Закона за данък върху доходите на физическите лица, Закон за особените залози, ДОПК, ЗБНБ, с изключение на делата образувани по жалби срещу административни актове на органите на БНБ по чл. 16, т. 15, 16,17 и т. 18 от ЗБНБ, които съгласно Заповед № 1520/05.10.2015 год. на Председателя на ВАС от 05.10.2015 год. се разглеждат в Седмо отделение.

В отделението са разглеждани касационни и частни дела по Закон за митниците, Закон за акцизите и данъчните складове и Закона за местните данъци и такси, които са разпределени за разглеждане в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между тези отделения - съгласно Заповед № 633 от 26.03.2018 год. на Председателя на ВАС същите са временно

разпределени за периода от 28.03.2018 год. до 30.06.2018 год., като срокът е удължен до 30.06.2019 год. и след това до 31.12.2019 год., съответно със Заповед № 3255 от 21.12.2018 г. и Заповед № 1736/27.06.2019 година на Председателя на ВАС.

По отношение на всички новопостъпили и необразувани дела с материя актове за установяване на публични държавни вземания, временно, за срок до 30.06.2019 год. е разпоредено да бъдат образувани в Първо и Осмо отделение на ВАС по установения ред за разпределение на делата между тези отделения. Този срок е удължен до 31.12.2019 год. със Заповед № 1738/27.06.2019 год. на Председателя на ВАС.

В отделението е разпределен и Законът за ограничаване на плащанията в брой - временно до 30.06.2019 год. – съгласно Заповед № 2616 от 25.10.2018 год. на председателя на ВАС, като този срок е удължен до 30.06.2020 год. със Заповед на председателя № 3186/16.12.2019 година.

Съгласно заповед № 870 от 22.03.2019 год. на Председателя на ВАС е разпоредено, временно, до 30.06.2019 год. всички новопостъпили жалби с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети, да бъдат насочвани към всички отделения съобразно обществените отношения, които се регулират от съответния материален закон, като съгласно т. IV на същата заповед всички образувани в Трето отделение дела с материя подзаконови нормативни актове, издавани от общинските съвети и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 01.09.2019 год. следва да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I. Срокът на действие на тази заповед е удължен до 31.12.2019 год. /със Заповед № 1740/27.06.2019 год. на Председателя на ВАС/.

Съгласно Заповед № 871 от 22.03.2019 год. на Председателя на ВАС е разпоредено, временно, до 30.06.2019 год. всички новопостъпили жалби с материя административни услуги да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е поискано извършването на административна услуга, като съгласно т. IV на същата заповед всички образувани в Трето отделение дела с материя административни услуги и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 01.09.2019 год. следва да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. I. Срокът на действие на тази заповед е удължен до 31.12.2019 год. /със Заповед № 1741/27.06.2019 год. на Председателя на ВАС/.

Съгласно Заповед № 875 от 22.03.2019 год. на Председателя на ВАС е разпоредено, временно, до 30.06.2019 год. всички новопостъпили жалби с материя конкурси да бъдат насочвани към всички отделения съобразно материалния закон, във връзка с който е проведен конкурсът, като съгласно т. V на същата заповед всички образувани в Четвърто отделение дела с материя конкурси, с изключение на насрочените за разглеждане в открито съдебно заседание до 05.04.2019 год., следва да бъдат преобразувани в съответното отделение по реда на т. II. Срокът на действие на тази заповед е удължен до 31.12.2019 год. /със Заповед № 1743/27.06.2019 год. на Председателя на ВАС/.

С оглед обезпечаване насрочването на делата в разумни срокове със Заповед на председателя на ВАС № 873 от 22.03.2019 год. е разпоредено 60 дела, насрочени след 01.05.2019 год. с материя заповед за задържане по чл. 72 от ЗМВР, образувани в Пето отделение, да бъдат преобразувани като дела в Осмо отделение, които да бъдат насрочени в редовни заседания до 14 юни 2019 год.

Съдиите от Осмо отделение са разглеждали като първа инстанция оспорвания на нормативни актове, участвали са в петчленни състави, действащи в качеството на касационна инстанция или в отменителни производства, както и в смесени съдебни състави заедно със съдии от Върховен касационен съд. По делата често са формулирани искания за отправяне на преюдициални запитвания, искания за спиране изпълнението на ревизионните актове.

Със Заповед № 1811/05.07.2019 год. председателят на ВАС е утвърдил постоянно действащи петчленни състави в Първа колегия, като съдиите от Осмо отделение са разпределени, както следва: в I. състав – съдия Василка Шаламанова, във II. състав - съдия Мирослав Мирчев, в III. състав – съдия Бисерка Цанева и съдия Теодора Николова, в IV. състав - съдия Маруся Димитрова, в V. състав – съдия Димитър Първанов, в VI. състав – съдия Росица Драганова, в VII. състав – съдия Емилия Иванова, в XI. състав – съдия Свилена Проданова и съдия Красимира Желева.

Висящите дела в Осмо отделение към 01.01.2019 год. са общо 401, а висящите дела към 31.12.2019 год. са 294. През 2019 година в Осмо отделение са образувани общо 1437 дела, включително 18 дела по жалби срещу подзаконови нормативни актове и 2 административнонаказателни дела по чл. 304 от АПК.

През 2019 година са свършени общо 1544 дела, от които 961 дела в открити заседания и 583 дела – в закрити заседания.

При съпоставка на отчетените данни за дейността на Осмо отделение през 2019 год. е видно, че броят на свършените дела е по – голям от броя на образуваните дела.

От общо свършените 1544 дела в срок до 1 месец са приключени 1333 дела, което е 86,33 % от постъплението в

отделението. По 208 дела съдебните актове са изготвени в срок от 1 до 3 месеца, а само 3 дела са решени в срок над 3 месеца. Просрочията при изготвяне на съдебните актове над 1 месец са предимно по сложните от фактическа и правна страна данъчни дела. Тяхната обемност и необходимостта от пряко прилагане на общностното право предполагат друг разумен срок за произнасяне от страна на съдебния състав.

За 2019 година съдиите от Осмо отделение на ВАС са свършили общо 106 дела на петчленен състав и 1 дело на седемчленен състав. Образувани са дела на смесени състави между Върховния касационен съд и Върховния административен съд, по които 6 дела са с докладчици съдии от отделението.

Във Върховен административен съд са образувани 10 тълкувателни дела през отчетния период, като четири от тези дела са с докладчици съдии от Осмо отделение, а именно по т.д. № 3/2019 год. – съдия Росица Драганова, по т.д. № 5/2019 год. – съдия Димитър Първанов и Пл. Петрунов, по т.д. № 6/2019 год. съдия Свилена Проданова и съдия Бл. Липчева, по т.д. № 8/2019 год. – съдия Емилия Иванова.

Натовареността на съдиите от Осмо отделение, преценена на плоскостта на общо свършените дела през 2019 год. във ВАС е както следва:

Мариника Чернева – 41 дела в Осмо отделение, като зам. председателят и ръководител на ВАС, I колегия е постановил съдебни актове по дела и в други отделения на ВАС; Маруся Димитрова – 154 дела; Свилена Димитрова – 154 дела; Мирослав Мирчев – 153 дела; Емилия Иванова – 153 дела; Василка Шаламанова – 147 дела; Димитър Първанов – 147 дела, Росица Драганова – 147 дела; Теодора

Николова – 120 дела, Красимира Желева – 92 дела, Станимира Друмева – 57 дела.

Като председател на Осмо отделение съдия Бисерка Цанева, ведно с ежедневната административна работа със служителите, както и образуване и компютърно разпределение на делата, е постановила съдебни актове по 217 дела.

През отчетната година в Осмо отделение са заседавали и са постановили съдебни актове съдиите: Христо Койчев – 14 дела, Милка Панчева - 8 дела, Благовеста Липчева – 7, Георги Чолаков – 5 дела, Георги Колев - 3 дела, Диана Петкова – 3 дела, Славина Вladoва – 3 дела, Марио Димитров – 2 дела, Пламен Петрунов – 2 дела, Мария Николова – 2 дела, Стела Динчева – 2 дела, Светлана Борисова – 2 дела, Галина Карагъзова – 2 дела, Емилия Миткова – 1 дело, Аделина Ковачева – 1 дело, Албена Радославова – 1 дело, Ваня Пунева – 1 дело, Галина Матейска – 1 дело, Галина Христова – 1 дело, Еманоил Митев – 1 дело, Емил Димитров – 1 дело, Здравка Шуменска – 1 дело, Иван Раденков – 1 дело, Искра Александрова – 1 дело, Наталия Марчева – 1 дело, Николай Гунчев – 1 дело, Панайот Генков – 1 дело, Румяна Лилова – 1, Соня Янкулова – 1 дело, Таня Вачева – 1 дело, Татяна Хинова – 1 дело, Юлия Тодорова – 1 дело, Юлиан Киров – 1 дело.

Съдиите от Осмо отделение са постановявали съдебни актове, участвайки в заседания и на други отделения във ВАС.

От 294 дела висящи към 31.12.2019 год. са насрочени 291 дела. Председателят на Осмо отделение е замествал като докладчик по дела отсъстващи съдии и е председателствал съдебни състави.

Въпреки кадровите промени съдиите са изпълнявали качествено и срочно задълженията си, като съдебните актове са

изготвяни в кратки срокове, без необичайни забавяния. През 2019 година съдиите са спазвали графика на съдебните заседания, няма безпричинно отлагане на дела. До голяма степен това се дължи на добрата предварителна подготовка по делата от страна на съдиите докладчици и на председателите на съдебните състави преди съдебното заседание. Въпреки натовареността на всички съдии от отделението, при нужда, работата на отсъстващ поради неработоспособност, командироване или друга причина съдия е поемана срочно от колегите, като са издавани веднага разпореждания от председателя на Осмо отделение за заместване на отсъстващите съдии. Към всяко дело се прилага протокол за случаен избор на докладчик, както и разпореждания за определяне на съставите в петчленен състав.

За постигнатите резултати са спомогнали действията на секретари, деловодители, секретар-деловодителя и куриерът на отделението. Следва да бъде отбелязана и добрата работа на съдебните помощници в отделението. На същите им е възлагано изготвянето на проекти на съдебни актове (решения и определения) по делата, предмет на разглеждане в отделението. За извършената от тях работа съдебните помощници изготвят ежемесечни отчети, които се съхраняват при председателя на отделението.

Принципните въпроси и становища, произтичащи от тълкувания на норми на вътрешното ни право и на общностното право, се обсъждат на съвместни срещи с всички съдии от отделението, като целта е уеднаквяване на съдебната практика.

Голяма част от делата разглеждани в отделението се отличават с изключително висока фактическа и правна сложност, което изисква значително време за проучване и подготовка на делата

за произнасяне, както и за изготвяне на съдебен акт. Изключителната отговорност и професионализъм на съдиите в отделението допринася за разглеждане и приключване на делата в предвидените срокове.

Въпреки високата натовареност, отчетените резултати сочат на срочна и качествена работа на съдиите, съдебните помощници и съдебните служители работещи в отделението през 2019 година.

ДЕЙНОСТ НА ВТОРА КОЛЕГИЯ НА ВЪРХОВНИЯ АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД ПРЕЗ 2019г.

От 01.01.2019 г. влязоха в сила съществени изменения в нормите на АПК, които поставиха пред Върховния административен съд нови предизвикателства по организация на работата във връзка с прилагането им. Основен приоритет бе тълкуването и правилното прилагане на новите моменти в АПК, с които се възлагат много процесуални задължения на председателите на отделения и на председателите на колегиите по движението на постъпващите в съда жалби. В началото на периода се срещнаха определени трудности, обусловени от непълнотата в уредбата на новите норми от АПК и възникващите противоречия при тълкуването им. Благодарение на всеотдайността на председателя на ВАС и на разбирането, проявено от всички съдии, бяха проведени множество дискусии в отделенията за постигане на единна практика при постановяване на актовете във връзка с новите моменти в административното правораздаване. На база констатираните от съдиите несъвършенства в определени разпоредби и с активната им роля при изготвяне на предложенията, последваха и други изменения на АПК, с цел отстраняване на празнотите в закона.

Едновременно с тези задължения, в колегията продължи работата за подобряване качеството и сročността при изписване на актовете по делата, преодоляване на прекомерната и неравномерна натовареност между отделенията, скъсяване на сроковете за насрочване на образуваните дела. Много активно бе участието на съдиите при обсъждане на съществените изменения по АПК, които бяха приети от Народното събрание и публикувани в Държавен вестник бр. 77/2018 г., в сила от 01.01.2019 г. и измененията, публикувани в бр. 94/ 29.11.2019 г. на ДВ.

През годината Втора колегия се ръководеше от заместник-председателя на Върховния административен съд съдия Милка Панчева, която бе избрана с решение на Висшия съдебен съвет по протокол № 41 от 14.11.2018 г. и встъпи в длъжност на 28.12.2018 г.

I. КАДРОВА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ:

За отчетния период във Втора колегия на Върховния административен съд са работили 50 съдии, разпределени в четири специализирани отделения – второ, пето, шесто и седмо.

В посочената по-горе численост като командировани съдии в колегията са работили и назначени със заповед на председателя на ВАС 10 съдии, разпределени в отделни състави от отделенията, както следва:

Във второ отделение на колегията като командировани съдии работят Славина Владова и Диана Петкова.

В пето отделение на колегията командировани са съдиите Емил Димитров, Мария Николова и Тинка Косева.

В шесто отделение работят командированите съдии Юлия Тодорова, Десислава Стоева и Стела Динчева.

В седмо отделение на колегията командированите съдии са двама: Христо Койчев и Полина Богданова-Кучева.

Всички изброени съдии се включват пълноценно в работата на съответните отделения, участват активно в обсъждането на правни проблеми и произнасяне на разпределените им на доклад дела. Включват се и в организирани семинари, обучения, дискусии. Те се приемат от титулярните съдии в отделенията като добри професионалисти и колеги, на които може да се разчита.

II. РАЗГЛЕЖДАНА МАТЕРИЯ:

Във Втора колегия на Върховния административен съд се разглежда разнообразна материя, която за всяко едно от отделенията е упомената в заповед № 352/ 06.03.2012 г. на председателя на ВАС. Поради неравномерното постъпление на дела от различни закони и за преодоляване свръх натовареността на отделни съдии, председателят на ВАС периодично издава през годината заповеди за преразпределение по отделни закони, или на определен брой дела по отделения.

За съкращаване на времето от образуване до насрочване на делата за разглеждане в открито съдебно заседание в сравнително кратък срок, председателят на ВАС периодически издаваше заповеди за преразпределение на определен брой дела за разглеждане от други отделения в допълнително заседания. Този подход се оказва удачен и практически дела, насрочени за разглеждане в период след повече от година бяха изтеглени и разгледани в рамките на няколко месеца.

Така бе наваксано изоставането в сроковете за насрочване на делата в пето отделение, което разглежда предимно дела за уволнение на държавни служители, кадри на МВР, на отбраната и въоръжените сили, изключително чувствителни въпроси за засегнатите лица.

Независимо от допълнителното натоварване, съдиите от втора колегия приеха без възражения разпределените им от други отделения дела, като съзнаваха необходимостта от тези мерки за разрешаване на споровете в кратки срокове и издигане ролята на правосъдието сред обществеността.

През изминалата 2019 година председателят на ВАС предприе радикална реформа за работата на петчленните състави. Със заповед №1811/ 05.07.2019 г. във всяка колегия бяха формирани по девет постоянно действащи петчленни състави, като разпределянето на отделните съдии по състави бе извършено съобразно утвърденото старшинство. Бе определен и принципът за заседанията на отделните състави. По този начин в един постоянно действащ петчленен състав попадат съдии от различни отделения, което способства за преодоляване на различията при тълкуване и прилагане на норми в отделенията, сплотява се колективът в съда, като се разширяват отношенията между колегите, извън тези в отделенията.

III. ОБРАЗУВАНЕ И РЕШАВАНЕ НА ДЕЛАТА:

През отчетния период за 2019 г. във Втора колегия на Върховния административен съд са образуваните 7546 дела, а от предишния период са останали висящи 3090 броя дела. В посоченото число са включени делата на тричленните състави от второ, пето, шесто и седмо отделение на съда, на петчленните състави на Втора

колегия, на класифицираните дела и делата, разглеждани от смесените 5-членни състави на съдии от Върховния касационен и Върховния административен съд, разпределени на съдия-докладчик от състава на Втора колегия дела.

Поради предприетите мерки за бързо насрочване и разглеждане на делата в съкратени срокове, през 2019 година се получи своеобразен рекорд – бяха разгледани и свършени със съдебен акт повече дела, отколкото са били образувани през годината.

Така общият брой на разгледаните дела в колегията е 10636, като свършените са 8854 броя. В открито съдебно заседание са разгледани 5267 дела, а в закрито заседание са постановени актове по 3587 броя дела.

За съпоставка с предишен период, общо разглежданите дела през 2018 година са 11 241 броя, като свършените със съдебен акт дела са 8153, ведно с разгледаните висящи от минал период, разгледаните през 2017 година са 7941 дела.

По отделения в колегията статистиката сочи следното за общо разгледани дела:

- второ отделение - образувани 2081 бр. дела, висящи 439 бр., разгледани 2520 дела, свършени 2105;
- пето отделение - образувани 1309 броя дела, висящи 1270 броя, разгледани 2579 дела, свършени 2130;
- шесто отделение – образувани 1495 дела, висящи 826 броя, разгледани общо 2321 дела, свършени 1801 ;
- седмо отделение – образувани 1688 броя, висящи 555, разгледани 2243 броя, свършени 1853.

При спорове за подсъдност на дела между общите съдилища и административни съдилища, смесени петчленни състави, съставени

от трима съдии на ВКС и двама съдии на ВАС са постановили 40 съдебни актове.

Председателите на отделенията от колегията са разгледали 22 жалби на страни с оплакване за неизпълнение от административните органи на влязъл в сила съдебен акт и молба за налагане на санкция на виновното лице по чл. 304 от АПК.

Изпълняващият функциите на заместник-председател Милка Панчева се е произнесла по 39 жалби от страни в процеса за бавност при разглеждане на споровете от отделни съдии.

Председателите на отделенията и заместник-председателя на колегията са натоварени с отговорната работа по обработване на постъпилите първоинстанционни и касационни жалби, проверка за тяхната редовност, внесена държавна такса, окомплектоване на преписката и др. С изменението на АПК проверката на редовността на жалбите, тяхното оставяне без движение и даване на съответни указания по чл. 213б АПК се оказа доста трудоемка дейност, включително времево. Страните по споровете, особено в началото на 2019 година, трудно приемаха и не можеха да се ориентират за дължимия размер на държавна такса по касационните жалби, което водеше до обездвижване почти на всички постъпили жалби. А ако указанията за внасяне на съответна такса и приподписване на жалбите от нарочно упълномощен адвокат не се изпълняваха, производство се прекратяваше еднолично с разпореждане на председателя на отделение, респ. заместник-председателя. Това разпореждане, съгласно чл. 213б, ал. 4 АПК подлежи на обжалване пред тричленен, респ. петчленен състав, поради което работата на съдиите се увеличи и с постановяването на съдебни актове във връзка с регламентираната нова процедура.

Въпреки голямото постъпление на жалби и новите процесуални изменения в АПК, съдиите от втора колегия на ВАС съвестно, срочно и всеотдайно изпълняват задълженията си.

В края на годината са останали висящи, насрочени за разглеждане 1742 дела. Неголемият брой ненасрочените – 40 дела, е пряко свързан с постъпленията на първоинстанционни жалби и на приключени дела от административните съдилища в страната през месец декември, както и с необходимостта от законосъобразното процесуално развитие на производствата, задължението на съда да указва на страните за попълване делата с доказателства, отстраняване на нередовности и създаване предпоставки за надлежно упражняване на правото на достъп до съд на страните в процеса. Съзнавайки необходимостта от бързина при разрешаване на възникналите спорове между гражданите и администрацията в страната, огромната част от постановените съдебни актове са в границите на разумния срок.

Във Втора колегия на Върховен административен съд в едномесечен срок са изготвени съдебни актове по 7539 дела; в разумния срок до три месеца са постановени 1035 акта, а над три месеца само 106 акта.

Така посочените статистически данни свидетелстват за бързината при изготвяне на съдебни актове в срок, което е важен фактор при устояване на завоюваните позиции. Запазва се ефикасността и стабилитета в правораздавателната дейност на ВАС, за което основно заслуга има както организацията на правораздавателния процес, така и личната мотивираност и професионализъм на съдиите в колегията. Макар да съществува известно забавяне при изготвянето на неголям брой съдебните

актове, постигнатата срочност е добър показател за работата на съдиите от втора колегия, на фона на високата индивидуална натовареност. Трябва този резултат да се отдаде и на добрата организация в дейността на отделенията и на колегията в цялост.

За постигане на балансиране натовареността в оптимален предел, всеки съдия разглежда в открито заседание седмично три дела плюс едно отложено, съответно четири дела. Веднъж месечно се провежда заседание на постоянно действащ петчленен състав, за което всеки съдия получава две или три дела, в зависимост от разпределените му компютърно на случаен принцип. Паралелно с провежданите открити заседания, всеки съдия получава различен брой дела за произнасяне в закрити заседания на тричленен или петчленен състав.

При така очертаната схема на работа, запазва се тенденцията на увеличаване на делата, разгледани от отделен съдия, въпреки цялостното попълване на магистратския състав в колегията. Това от своя страна поставя въпроси относно балансираното разпределение на материя за разглеждане на отделенията от колегията занапред. Изводът за запазване на темповете при срочността на изготвените актове, въпреки увеличеният обем работа, се дължи предимно на ефикасната и отговорна работа на магистратите от Втора колегия, което следва да бъде отчетено като техен личен принос и през отчетната 2019г.

Средната годишна натовареност на съдия от колегията през 2019 г. при щатна численост от 50 съдии, възлиза на 180-190 бр. дела, което обуславя висока натовареност. А съдиите Соня Янкулова, Росен Василев и Николай Гунчев са с над 200 дела за годината.

Всички председатели на отделния и зам.председателят на колегията са с над 220 постановени акта, като председателят на седмо отделение съдия Ваня Анчева е изготвила 277 броя.

Така възпроизведената статистика дава само индикация, без да обхваща напълно дейността на Втора колегия. Следва да се добави, че качеството на постановените съдебни актове е на високо ниво, мотивите са задълбочени и обосновани, въпреки разнородната материя от закони, разглеждани в четирите отделения.

Съществена част от делата във Втора колегия при ВАС, свързани с оспорване актовете на различни и специфични секторни регулаторни органи, актове на Висшия съдебен съвет, актове на отделните министри, се съпътстват и с искане за спиране на допуснато по силата на закона или от органа предварително изпълнение на оспорвания акт. Това налага произнасяне по искането в кратък срок, а често пъти проверката за наличие на основание за спиране на допуснато предварително изпълнение е съпроводена с голяма фактическа, в много случаи и правна сложност. Сложността е свързана както с оглед индивидуалните специфики на съответното дело, така и с оглед съответната материя. Като пример могат да се посочат актовете на Комисията за финансов надзор, БНБ, ВСС и др. Особено интензивни са действията на органите в системата на МВР във връзка с мерките по отношение на чужденците, влезли или намиращи се в незаконен престой на територията на България, актове на КРС, Съвета на електронни медии, на органите по здравеопазването на населението, на различни управляващи органи по оперативни програми, разпределящи финансови средства от европейските фондове и пр.

По исканията за спиране на допуснато предварително изпълнение съдебният състав се произнася с акт, който не се отчита в статистически данни, но отнема изключително много време и усилия и като обем е не по-малък от акта, с който спорът се разрешава по същество. И в основата на който акт, всъщност стои цялостен анализ и преценка за баланса между индивидуално засегнатия интерес на адресата на акта и преследваната от публичноправния орган общественополезна цел.

По аналогичен начин, макар и не толкова често, в производствата се поставят и въпроси, налагащи произнасяне на съдебните състави по искания за спиране на производството по конкретното дело и сезиране на Съда на Европейския съюз за постановяване на преюдициални заключения. Основателността на съответните искания се преценява в контекста на цялата юриспруденция на СЕС, което налага изключително задълбочен и всеобхватен анализ. Извън факта, че статистическите данни за натовареността не отчитат процесните обстоятелства, към тази част на доклада следва да се добавят и съдебните заседания, в които съдиите от Втора колегия участват.

Своевременното насрочване за разглеждане в открито заседание на образуваните дела вече не е реален проблем пред правораздавателната дейност на ВАС. Широката материална и инстанционна компетентност, съчетана с отделни ситуационни кампании обуславят голямо постъпление, но ръководството полага усилия за своевременно разглеждане на всички образувани дела в отделенията от тричленните състави.

Поради наличие само на три съдебни зали в съда, съдебните заседания по отделните състави се провеждат в определени часове

до обед и след обед, при което деловодният и административният капацитет от служители са заети максимално.

С приетите промени в АПК от Народното събрание, в качеството му на висш орган на законодателната власт, съдиите от Втора колегия се надяват, че е постигнато желаното оптимизиране на административното правораздаване до степен, отговаряща най-пълно на интересите на обществото и гражданите.

Всъщност всичко дотук изложено недвусмислено налага извода за необосновано висока натовареност и интензитет на дейност на съдиите от Втора колегия във ВАС. Въпреки това, магистратите демонстрират висок професионализъм и се справят със задълженията си срочно и качествено.

Във връзка с работата на колегията и набелязаните основни цели и задачи през предходната 2019 г. в дейността на колегията, следва още да се отбележат важните моменти във връзка с оптимизиране на правораздаването.

Административното правораздаване в България се нарежда сред първите четири държави в ЕС по бързина на първоинстанционното съдебно производство, същевременно с минимален брой изоставащи дела. Запазва се заложеният императив - процесуално спазване на сроковете, въпреки изключителната натовареност, на която са подложени съдиите. Видно от официално представяните данни, обхващащи показателите функционалност, ефективност, бързина и независимост, анализ на прилагането на законодателството за защита на потребителите и анализ на борбата срещу изпирането на пари, българското административно правосъдие е традиционно поставено сред водещите правораздавателни системи в Европа. От съществено значение е и посоченият индекс-

ефективност на правораздаването по ключови за вътрешния пазар и икономическата ефективност на съюза материи, като защита на потребителите, търговски марки патенти, злоупотреба с господстващо положение и прочее материи, попадащи в правораздавателна компетентност на Втора колегия на Върховния административен съд. Специално място заема и самостоятелно изведените от ЕК показатели – анализ на производствата по защита правата на потребителите и достъп до правосъдие на по-бедните граждани. И по двата показателя Българското административно правосъдие се нарежда сред водещите в Европа правораздавателни системи. Обстоятелства, които се дължат основно на усилията на съдиите от Втора колегия.

IV. ЕФИКАСНО И ПРОФЕСИОНАЛНО АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Важен момент от дейността на Колегията е ежедневието на документооборота, сътрудничеството с различни административни органи и административни звена, но преди всичко се акцентира върху отношението на служителите към гражданите. Изградената в съда и колегията управленческа структура позволява адекватен информационен обмен между ВАС и останалите административни съдилища в страната, а също и с различни институции, което създава възможност за своевременна реакция при възникнали неизяснени въпроси и ситуации.

Следва да се отдаде заслуженото за работата на назначените чрез конкурс във Върховен административен съд съдебни помощници. Те са разпределени по отделения, като стремежът е да има по един за всеки съдебен състав и един личен за председателя на отделение.

Ролята им е да подпомагат технически съдиите при проверка редовността и окомплектоването на постъпващите преписки, а също и да подготвят проект за съдебни актове, под напътствието на съдиите. Взаимоотношенията между съдиите и съдебните помощници са на добро колегиално ниво, съзнавайки, че сътрудничеството е полезно за изграждането на бъдещи кадри на системата на административните съдилища.

През цялата 2019 година служителите и съдебните помощници, които работят към Втора колегия на ВАС, изпълняваха задълженията си съвестно и качествено, демонстрирайки желание за развитие и стремеж към професионализъм. А волята на ръководството е да бъдат организирани чрез Националния институт по правосъдие /НИП/ и чрез участие в европейски проекти, семинари и допълнителни обучения на съдебната администрация, повишаване квалификацията на служителите, с цел обезпечаване на функционирането на системата на ниво, съответно на европейските стандарти и високите обществени очаквания.

ВТОРО ОТДЕЛЕНИЕ

За отчетния период във второ отделение са работили 13 съдии, по реда на постъпването им, както следва: Георги Колев - председател, Таня Радкова, Галина Солакова, Илияна Дойчева, Мариета Милева, Севдалина Червенкова, Любомира Мотова, Емилия Кабурова, Анелия Ананиева, Диана Петкова, Стефка Кемалова, Мартин Аврамов и Славина Вladoва, организирани в четири съдебни състава с

председатели Таня Радкова, Севдалина Червенкова, Мариета Милева и Галина Солакова.

През 2019 г. в отделението е работила и съдия Светлана Йонкова, като със заповед № 244/06.02.2019 г. на председателя на Върховния административен съд с оглед предстоящото пред 2019 г. освобождаване от длъжност и на основание чл. 122, ал.1, т. 2 ЗСВ, съдия Светлана Йонкова е изключена от Системата за случайно разпределение на делата

От 2019 г. в отделението работи и съдия Диана Петкова, която със заповед № 1392/27.05.2019 г. на основание чл. 122, ал. 1, т. 2 и ал. 5 ЗСВ, заповед № 1387/23.05.2019 г. и с оглед постигане на равномерна натовареност, е включена в програмата за разпределение на делата на магистратите на случаен принцип.

Със заповед № 749/28.02.2019 г. на председателя на Върховния административен съд съдия Светлана Йонкова е изключена изцяло от Системата за случайно разпределение на делата.

Със заповед № 1387/23.05.2019 г. на председателя на Върховния административен съд съдия Диана Петкова е командирована във второ отделение на ВАС, считано от 27.05.2019 г.

През изминалата година във второ отделение са разглеждани дела по Закона за устройство на територията, Закона за териториалното и селищно устройство /отм./, Закона за кадастъра и имотния регистър, Закона за посевния и посадъчния материал, Закона за камарата на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, както и по издадените въз основа на тези закони наредби.

През изминалата година въз основа на заповед № 637/26.03.2018 г. и заповед № 1731/29.06.2018 г. на председателя на

Върховния административен съд, съдиите от отделението са разглеждали и дела по Закона за държавната собственост и Закона за общинската собственост. Със заповед № 69/11.01.2019 г. с оглед обезпечаване насрочването и разглеждането на делата в разумни срокове и на основание чл. 122, ал. 1, т. 2 вр. чл. 122, ал. 5 ЗСВ, всички дела във второ отделение по ЗДС, образувани по жалби срещу отчуждаване на имоти и части от имоти – частна собственост, и насрочени за разглеждане в открито съдебно заседание след 1 май 2019 г., са пренасрочени като допълнителни дела в редовни заседания до 30 април 2019 г.

Със заповед № 2484/05.10.2018 г. на председателя на Върховния административен съд, съдиите от отделението са разглеждали и дела по Закона за нотариусите и нотариалната дейност и Закона за частните съдебни изпълнители.

От изготвената статистическа справка за дейността на ВАС за 2019 г. се установява, че във второ отделение има свършени 2105 броя дела, от които: 1153 броя дела – в открито и 952 броя дела – в закрито съдебно заседание.

Към 31.12.2019 г. броят на висящите дела е 415 броя. Образованите дела през 2019 г. във II отделение са 2081 или общо броят на делата за разглеждане през годината е 2520 броя, от които свършени 2105 броя, от тях в открито съдебно заседание 1153 броя, а в закрито – 952 броя, като са останали към 31.12.2019 г. висящи дела – 415 броя. От общия брой образувани 2081 броя дела, тези по жалби срещу подзаконови нормативни актове са 34 броя дела.

В контекста на изложеното, наред с увеличението на броя на образувани и решени дела, следва да се има предвид, че отчитането на работата на съдиите във Второ отделение на ВАС по приетата

отчетна форма - по критерий брой на свършените дела и написването им в срок, не отразява реалната им натовареност. Не само с оглед необходимостта от постановяване на различни процесуални актове наред с решенията в първоинстанционните съдебни производства, но и предвид разнообразието и сложността на преобладаващата част от възложената материя.

Натовареността на съдиите в отделението за 2019 г., предвид свършените за периода дела, е както следва:

Второ отделение	свършени дела									
	3- чл.	5- чл.	7- чл.	К И	СМ.С	2019 г.	2018 г.	2017 г.	2016 г.	2015г .
Георги Колев	20 2	15			СМ.С -2 АНП - 8	227	79	-	-	-
Светлана Йонкова	27	2				29	196	177	168	166
Таня Радкова	15 8	17				175	210	169	175	167
Галина Солакова	16 1	16			1	178	192	159	181	160
Илияна Дойчева	16 3	20	1	1	1	186	185	42	-	-
Мариета Милева	16 4	14				178	186	1	-	-
Севдалина Червенкова	15 8	17			1	176	199	162	183	165
Любомира Мотова	13 5	11			1	147	201	179	186	162

Емилия Кабурова	12 4	16	1		1	142	208	170	173	161
Анелия Ананиева	15 3	19			1	173	47	172	183	156
Стефка Кемалова	17	21			1	195	127	-	-	-
Мартин Аврамов	16 3	14				177	190	141	-	-
Славина Владова	17 7	13		1	1	192	214	1	-	-
Диана Петкова	78	11			1	90	-	-	-	-

Статистическите данни сочат, че съдиите от Второ отделение са сред отделенията с най-висок брой приключени дела във Върховния административен съд.

При условие, че при насрочване на съдебните заседания се спазва стриктно Заповед № 547/12.05.2014 г. на председателя относно натовареността (видно и от почти еднакъв брой приключени дела на съдиите в отделението), резултатите се дължат на положените усилия по предварителната подготовка на делата с цел отстраняване на всички процесуални пречки за разглеждане на спора и своевременно събиране на необходимите доказателства. От съществено значение също е добрата работа на съдебните служители във връзка с обработката на книжата и връчването на призовки и съобщения. На практика в отделението много рядко се отлагат дела, най-вече поради необходимост от събиране на допълнително поискани от страните доказателства в първоинстанционните производства, както и при прилагане нормата на чл. 139, ал. 1 АПК.

Изложеното налага извод, че Второ отделение продължава да работи при условията на свръхнатоварване. Съдиите от отделението изписваха дела до средата на месец август 2019 година и не съумяха да ползват в пълен размер летните си отпуски, което неминуемо дава отражение върху работния им капацитет през следващия период. Поради това считам за наложителна необходимостта от преразпределение на материя между отделенията във Върховния административен съд, така че натоварването на магистратите да бъде равномерно.

По отношение спазване на критерия срочност при постановяване на съдебни актове, срокът за изготвяне на съдебните актове в отделението е 1977 броя – съдебни актове, изготвени до 1 месец, 73 броя – над 1 месец и 55 броя - над 3 месеца.

Прави впечатление и немалкият брой на делата, решени на петчленни състави в отделението – 228 броя. Фактът е показателен за натовареността и професионализма при решаването на този вид дела, които обхващат материята на цялата Втора колегия.

Анализът на фактическата и правна сложност на разглежданите казуси, както и безспорният факт, че сред постъпващите в отделението дела не са налице идентични дела (т.нар. серии), респ. всяко постъпващо дело е както от значение за развитието на правото, така и от значение за унифициране на правоприлагането, налагат извод, че въпреки своята висока натовареност, съдиите от Второ отделение показват изключително висока ефикасност в работата си.

Посочените обективните показатели за качествено правораздаване, извеждащи за пета поредна година Второ отделение на челна позиция в съда, са резултат на изключително отговорното

отношение и съвместно изпълнение на служебните задължения от страна на целия личен състав – съдии, служители и съдебни помощници.

През отчетната година в отделението са работили съдебните помощници Десислава Табакова, Анастасия Хитова, Иваел Лозев, Аксиния Каменова, Александър Чанков и Владислава Йорданова, подпомагащи работата на председателя и постоянните състави.

През по-голямата част от 2019 година в отделението са работили трима деловодители, трима секретари и двама куриери, които са много натоварени, предвид обема на работа. Независимо от това, изпълняват задълженията си с необходимото старание и високо чувство за отговорност. По отношение дейността им няма оплаквания от граждани или забележки от страна на съдийския състав.

Отличните резултати и професионално реализирани отговорности в дейността на съдиите и служителите от Второ отделение през изминалата 2019 г., утвърждават европейските стандарти за качествено, бързо и достъпно правосъдие и заслужават да им бъде отдадено следващото се уважение и благодарност за постигнатото.

ПЕТО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетната 2019 г. съдебните състави към Пето отделение при Върховния административен съд за поредна година осъществяваха правораздавателната си дейност в условия на промени в съдебни състави, участие на командировани съдии от административните съдилища, реализиране на мерки за намаляване висящността на

делата в отделението и насрочване на делата в открито съдебно заседание в по-кратки срокове.

В пето отделение на Върховния административен съд през периода 01 януари 2018 год. – 31 декември 2018 год. работиха следните съдии: Анна Димитрова, Виолета Главинаова /ползвала отпуск, считано от 25.03.2019 г./, Галина Карагьозова, Диана Добрева, Донка Чакърлова, Еманоил Митев, Здравка Шуменска/ в отпуск от 1.01.2019 г. до 25 март 2019 г./, Илиана Славовска, Йовка Дражева, Марина Михайлова (командирана от 14 май 2019 г. в КАК) и Юлия Ковачева.

В отделението са работили командированите съдии Емил Димитров (от 2.10.2017 г. досега), Мария Николова, Тинка Косева.

Дела от материята на пето отделение са възлагани и на заместник-председателя на Втора колегия Милка Панчева. По едно дело е възложено на съдии от други отделения Десислава Стоева, Росен Василев, Славина Владова, Юлия Раева.

Председател на отделението за периода е Йовка Дражева.

На основание заповед № 1515/ 19.06.2018 г. на Председателя на ВАС, считано от 15.10.2018 г. са утвърдени следните постоянно действащи съдебни състави:

1. Диана Добрева, Виолета Главинаова и Еманоил Митев,
2. Здравка Шуменска, Донка Чакърлова, Илиана Славовска,
3. Марина Михайлова, Галина Карагьозова и Юлия Ковачева,
4. Йовка Дражева, Анна Димитрова и Емил Димитров.

Тези състави заседават до издаване на заповед №868/ 22.03.2019 г. на Председателя на ВАС, с която съдиите са разпределени в следните четири съдебни състави:

1. Диана Добрева, Еманоил Митев, Мария Николова,

2. Здравка Шуменска, Донка Чакърлова, Емил Димитров,
3. Марина Михайлова, Галина Карагьозова, Юлия Ковачева,
4. Анна Димитрова, Илиана Славовска и Тинка Косева.

На основание заповед № 1292/ 10.05.2019 г. на председателя на Върховния административен съд на мястото на избраната в КАК съдия Марина Михайлова е командирована съдия Мария Николова като Първи и Трети съдебен състав заседават, считано от 15.05.2019 г. както следва:

1. Диана Добрева, Виолета Главинова, Еманоил Митев,
3. Галина Карагьозова, Юлия Ковачева, Мария Николова .

Председателят на отделението има задължението да заседава с всички състави.

През 2019 год. съдиите от пето отделение разглеждат дела по Закона за Министерство на вътрешните работи, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за ДАНС, Закона за защита на личните данни, Закона за държавния служител, Закона за подземните богатства, Закона за горите, Закона за юридическите лица с нестопанска дейност, Закона за хазарта, Закона за физическото възпитание и спорта, Закона за достъп до обществена информация, Закона за защита от дискриминация, Закона за измерванията, Закона за безопасното използване на ядрената енергия, Закон за чистота на атмосферния въздух, Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за пчеларството, Закона за защита на животните, Закона за задължителните запази от нефт и нефтопродукти, Валутния закон, Закона за независимия финансов одит, Закон за виното и спиртните напитки, Закона за физическото възпитание и спорта, Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, Закон за

статистиката, Закон за държавния резерв и военновременните запаси, Закон за лова и опазване на дивеча, Закон за независимите оценители, Закона за защита на растенията, Закона за дипломатическата служба, Закона за търговския регистър и регистър на ЮЛНЦ и други дела възложени със заповеди на председателя на Върховния административен съд като конкурси, административни услуги, иски производства, подзаконови нормативни актове на общинските съвети, съобразно връзката им с материални закони, възложени на отделението.

Мерки за преодоляване на висящността на делата и равномерно натоварване на съдиите са взети с пренасрочването и преразпределянето на дела въз основа на заповед № 94/ 17.01.2019 г. на председателя на ВАС на съдиите Анна Димитрова, Виолета Главинова, Емил Димитров и Тинка Косева. Изменяна е натовареността на съдиите Анна Димитрова, Виолета Главинова, Емил Димитров и Тинка Косева със заповеди №1504/ 10.06.2019 г., № 1937/ 18.07.2019 г. № 2408/ 24.09.2019 г., №2614/ 23.10.2019 г., заповед № 2615/ 23.10.2019 г., №2616/ 23.10.2019 г., заповед № 2617/ 23.10.2019 г. на председателя на ВАС.

Изключвани са от разпределение на дела съдиите Галина Карагъзова, Мария Николова, Юлия Ковачева и Здравка Шуменска със заповед № 3036/ 6.12.2019 г. на председателя на Върховния административен съд.

Тези мерки, които бяха предприети като продължение на мерките от 2018 г., както и законодателните промени относно подсъдността на дела по закони, възложени на отделението, влезли в сила считано от 1.01.2019 г., имаха за последица преодоляване на

голямата висиящност на делата, бързо насрочване на дела в кратки срокове от 1 до 4 месеца от образуването им.

Към 31.12.2018 г. в отделението има висящи 1270 дела, а към 31.12.2019 г. са 449 дела. За сравнение към 31.12.2017 г. в отделението има висящи 1266 дела.

За 2019 г. са образувани нови 1309 / за 2018 г. са били 1623 дела/ на тричленен състав, или общо дела за разглеждане 2 579 дела / за 2018 г. са общо 2889 дела/. От тях новообразувани 14 дела са по жалби срещу подзаконови нормативни актове, 12 дела са класифицирани, а 5 дела са по чл. 304 от АПК.

Висящите дела на тричленните състави в пето отделение към 31.12.2019 г. са 449, от които насрочени 446 насрочени дела и 3 ненасрочени дела.

Общият брой на всички образувани дела на пето отделение през 2019 г. е 1544 бр. – таблица 8 /за миналата година 2018 г. са 1823 дела/, от които 218 дела в петчленни състави /при 180 дела за 2018 г./ .

Общият брой на свършените дела на съдиите към пето отделение през 2019 г. са 2372 бр. /таблица 8/ при 1819 дела през 2018 г. и 1887 дела през 2017 г., от които в тричленни състави некласифицираните дела са 2093 бр., класифицирани в тричленни състави 32 бр., петчленни некласифицирани дела 221 бр., класифицирани петчленни състави 1 бр., в седмочленни състави 1 бр., смесени съдебни състави 19 дела, АНП 5 бр.

При съпоставяне на образуваните 1544 към свършените 2372 дела е видно следното: 1. Броят на свършените дела спрямо двете предходни години е много по-голям и 2. Статистиката сочи за голямо

намаляване на висящността на делата, след като съдиите са решили 728 дела повече от образуваните.

От свършените през 2019 г. дела на пето отделение, съдиите са изготвили в срок до 1 месец съдебни актове по 1610 дела /при 1319 дела за 2018 г./ , в срок от 1 до 3 месеца по 403 дела / при 223 дела за 2018 г./ , а над 3 месеца по 117 дела /при 77 дела за 2018 г./. Увеличен е броят на делата с постановени по тях съдебни актове в едномесечен срок -почти с 300 бр. повече спрямо 2018 г.. Увеличаването на броя на делата с постановени съдебни актове по тях над 1 месечния срок има обяснения в по-големия брой на свършени дела в отделението за 2019 г. и по-големия брой на постановени съдебни актове в 1 месечния срок / 68% от всички / - сериозен показател за бързината на работа.

С най-много свършени дела през 2019 г. годината са следните съдии:

Юлия Ковачева – 197 дела,

Емил Димитров-189 дела,

Еманоил Митев-185 дела,

Анна Димитрова- 184 дела,

Диана Добрева и Донка Чакърва по 183 дела,

Останалите съдии: Илиана Славовска -177 дела, Галина Карагъзова- 175, Мария Николова-171, Здравка шуменска-141, Виолета Главинава -132 бр.41, Марина Михайлова-96, , Тинка Косева- 139 бр. Председателят на отделението съдия Йовка Дражева е с 222 бр. приключени, от които 200 в тричленен състав, сред които и разпорежданията по чл. 213б от АПК.

Деловодната работа в отделението е извършвана от четирима съдебни деловодители: Бистра Мутафчиева, Луиза Кацарска, Светла Касабова и Виктория Борисова.

През 2019 г. съдебните секретари в пето отделение са: Мадлен Дукова и Николина Аврамова. Куриерите в отделението от 2019 г. са двама Ренета Георгиева и Даниела Мазнева. Секретар на председател на отделението за 2019 г. беше Милка Ангелова.

Деловодителите работиха усилено и добросъвестно при образуване, насрочване, пренасрочване на делата, като обемът на работата не се отрази на качеството на изпълнение на поставените им задачи, на отношението им към съдиите и гражданите. Секретарите се справиха с новата организация на работа с по два съдебни състава и продължават да са безупречни. Куриерите разпределиха работата между четирите съдебни състава и председателя на отделение, като новият за отделението куриер Мазнева работи в добър синхрон с опитната Ренета Благоева. Милка Ангелова работеше към председателите на две отделения, но организира времето си така, че да обработва преписките в срок и качествено.

През 2019 год. в пето отделение работят следните съдебни помощници, разпределени съответно към всеки съдебен състав и към председателя на отделението: Виктор Йорданов, Габриела Генчева, Ива Иванова, Мария Хубчева, Мария Трионджиева - от м.юли 2019 г., Мартин Зарков /до м. октомври 2019 г./. Към председателя на отделението е разпределена Теодора Кьосева. Съдебните помощници продължават активно да участват в организиране на работата при спазване на новите разпоредби на АПК, реализиране на мерките за намаляване на висящността на делата и постановяване на съдебни актове в разумни срокове.

Независимо от трудната година, свързана с прилагане измененията на Административнопроцесуалния кодекс и високата натовареност, както съдиите, така и съдебните служители се справиха с преките си задължения професионално, съвестно, в много добър синхрон на работа в съответните съдебни състави.

ШЕСТО ОТДЕЛЕНИЕ

През отчетната 2019 г. съдиите от шесто отделение на Върховния административен съд за поредна година показаха висок професионализъм, отговорност и бързина при изпълнение на задълженията си. Всички те притежават добра професионална подготовка и опит, които са предпоставка за качеството на правораздавателната дейност и авторитета на съда сред обществото. Спокойният климат и колегиалните отношения в отделните състави и в отделението като цяло допринесоха за постигането на отлични резултати в работата.

В началото на отчетната година до 08.03.2019 г. в отделението работиха десет съдии: Любомир Гайдов – председател на отделението, Наталия Марчева, Румяна Папазова, Георги Георгиев, Тодор Тодоров, Николай Гунчев, Росен Василев, Сибила Симеонова, Юлия Тодорова (командирана) и Десислава Стоева (командирана).

Със заповед № 778 от 08.03.2019 г. на председателя на Върховния административен съд е командирована съдия Стела Динчева от Административен съд – Сливен и считано от 11.03.2019 г., същата е разпределена в шесто отделение.

От 11.03.2019 г. и до края на отчетния период, шесто отделение е в състав от 12 съдии, разпределени на три състава, а председателят на отделението и заместник-председателя на съда и ръководител на II колегия заседават със свой доклад с всеки един от съставите:

Със заповед № 779 от 08.03.2019 г. на председателя на Върховния административен съд, считано от 11.03.2019 г. в шесто отделение са определени следните постоянно действащи състави:

I състав: Наталия Марчева, Росен Василев, Сибила Симеонова и Юлия Тодорова;

II състав: Румяна Папазова, Николай Гунчев и Десислава Стоева;

III състав: Георги Георгиев, Тодор Тодоров и Стела Динчева.

Със заповед № 157 от 25.01.2019 г. на председателя на Върховния административен съд, за председател на шесто отделение, считано от 04.02.2019 г., е определен Любомир Гайдов. До този момент на отчетната 2019 г. длъжността се изпълняваше от Милка Панчева, ведно с функциите ѝ и на заместник – председател на Върховния административен съд и председател на II колегия.

Предвид тези данни следва да се подчертае, че през отчетния период отделението е работило с трима командировани съдии в трите постоянни състава, което статистически изчислено е около 1/3 от съдиите в отделението. Преобладаващ дял от разглежданите в отделението дела са по образувани касационни производства срещу обжалвани първоинстанционни решения и определения на административните съдилища, както и на дела, постановени във връзка с нормите на:

- Кодекса за социално осигуряване (КСО), Регламент № 883/2004 и Решение на ЕС от 05.11.2014 г. по дело № C-103/13 г. по спорове, възникнали между осигурители и осигурени лица, по решения на директорите на Териториалните поделения на Националния осигурителен институт, при отпускане и изменение на всички видове пенсии и добавки към тях, обезщетения за безработица, обезщетения за временна неработоспособност и майчинство, трудови злополуки, задължителни предписания и разпореждания за възстановяване на недобросъвестно получени осигурителни плащания;

- Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) - оспорени ревизионни актове на органите на НАП за събиране на дължими осигурителни и здравни вноски;

- Закон за гарантиране на вземанията на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя (ЗГВРСНР) – откази и неправилно отпуснати гарантирани вземания на правоимащи лица при обявяване на несъстоятелност на предприятия.

- Закона за социално подпомагане (ЗСП), Закона за интеграция на хората с увреждания (ЗИХУ), Закона за семейни помощи за деца (ЗСПД) - отпускане на всички видове социални помощи и интеграционни добавки и възстановяване на недобросъвестно получени суми и други категории дела, които по характера на споровете изискват максимална бързина и задълбочени познания в специфичната материя, както на българското, така и на европейското законодателство;

- Закона за закрила на детето (ЗЗД) и Конвенциите за закрила на детето и за международните осиновявания - разгледаните спорове

са във връзка със закрилата на децата, искания за включване в списъка на кандидат-осиновители за осиновяване на деца от български произход;

- Кодекса на труда - обявяване на трудови правоотношения от Инспекцията по труда по прикрити от работодателя взаимоотношения във връзка с престиране на труд от работници и издавани задължителни предписания по спазване на трудовото законодателство.

- Закон за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) – прекратяване на регистрации на безработни лица от директорите на Дирекции „Регионална служба по заетостта“, прекратени от министъра на труда и социалната политика регистрации на организации, за извършване на посредническа дейност по наемане на работа за Република България, както и отказите за включване по проекти по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“;

- Закона за здравно осигуряване (ЗЗО) по спорове, възникнали във връзка с изпълнението на сключени индивидуални договори между НЗОК и изпълнители на медицинска и стоматологична помощ, както и откази от сключването на договори; наложени санкции на изпълнители на медицинска помощ и аптеки, за нарушения на ИД, възстановяване на неоснователно получени суми от изпълнителите на медицински дейности на здравната каса; заплащане и осигуряване на болните здравноосигурени лица скъпоструващи лекарства и лечение на територията на други държави;

- Закон за здравето (ЗЗ) – експертни решения на Националната експертна лекарска комисия;

- Закон за лечебните заведения (ЗЛЗ) – оспорвания на административни актове, с които се заличават удостоверения за регистрация на лечебни заведения, отказите за регистрация за промяна на обстоятелствата по заявления на лечебни заведения;
- отказите на Директора на Център „Фонд за лечение на деца“;
- Закон за лекарствените продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ) – оспорвания на актове на директорите на РЗОК, с които се налагат санкции на аптеки и жалби срещу актове, с които се утвърждава промяна на цени на лекарствени продукти;
- Закон за защита от вредното въздействие на химическите вещества и смеси (ЗЗВВХВС) – актове на здравните органи, издавани във връзка с пускане на пазара на биоциди.
- Закон за защита на шума в околната среда (ЗЗШОС) – актове на регионалните здравни инспекции, с които се извършва контрол на нивото на шума в населените места.
- Закона за опазване на околната среда (ЗООС) – екологични оценки за планове и програми, преценки за необходимост от извършване на ОВОС и решения по ОВОС за инвестиционни предложения, както и предписания, издавани от РИОСВ;
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО) – оспорване на откази за регистрация и издаване на регистрационни документи на дружествата, осъществяващи дейност с отпадъци и актове на министъра на околната среда и водите за разрешение за извършване на дейност за оползотворяване на отпадъци;
- Закон за съдебната власт (ЗСВ) - спорове във връзка с правилата и класирането при проведени конкурси за назначения в

съдебната система, по наложени дисциплинарни наказания на магистрати, атестиране и временно отстраняване от длъжност на магистратите;

- Търговски закон – оспорвания срещу заповеди на министъра на правосъдието, с които изключва от списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици в производството по несъстоятелност по Търговския закон;

- Закона за защита на класифицираната информация (ЗЗКИ) – отказ за издаване и отнемане на разрешение за достъп до класифицирана информация;

- Закон за противодействие на корупцията и за отнемане на придобитото имущество (ЗПКОНПИ) – оспорване на актове на Комисията за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество.

Със заповед № 870/22.03.2019 г. подзаконовите нормативни актове, издавани от общинските съвети се разпределят по отделения, съобразно обществените отношения, които регулират. По тази причина в отделението от тази дата вече се разглеждат и подзаконови нормативни актове на местните органи на управление, преимуществено свързани със ЗУО, ЗООС и ЗЗ.

Освен изложеното, в отделението се разпределят и експертни решения по ЗМВР, издавани във връзка с пострадали при извършвана от служители на МВР дейност и тяхната пригодност за работа.

В шесто отделение се разглеждат 31 материални закона, от които три кодекса и 12 закона, които се разпределят в отделението ad hoc. При тази статистика отделението е на трето място в съда по многообразие на материални закони, но на първо място по

разглеждане на материи, които не са разпределени в отделението с изрична заповед.

През отчетната 2019 г. в шесто отделение се разглеждат и жалби срещу актове на министри. Съществена е и съдебната дейност във връзка с разглеждане на спорове по законосъобразността на подзаконови нормативни актове, които се разпределят в съда на случаен принцип от заместник-председателя на Върховния административен съд и председател на I колегия.

В производството по дела на петчленния състав, съдиите от отделението разглеждат касационни жалби срещу съдебни актове на тричленните състави на ВАС, Втора колегия, молби за отмяна на влезлите в сила съдебни актове, частни производства и други. На случаен принцип се разпределят и от заместник-председателя на II колегия дела - смесени състави, в които участват съдии от ВАС и ВКС, във връзка със спорове за подсъдност между общите и административните съдилища.

За отчетния период свършените първоинстанционни дела в отделението са 110 бр., в т.ч. жалби по ЗСВ, ЗООС, ЗЗКИ, актове на министри, и подзаконови нормативни актове, като от тях немалък е процента на дела с фактическа и правна сложност. Поради тази причина анализът сочи, че за тези дела е необходимо провеждането на повече от едно заседание с оглед събиране на доказателства.

От изключително значение за отчитане дейността на отделението е и фактът, че предвид разнообразието от материални закони (31бр.), немалка част от делата, които се разглеждат са с фактическа и правна сложност – ЗООС, ЗУО, ЗСВ.

Освен това се забелязва, че всяка календарна година се изменя нормативната уредба относно административните спорове, които заемат най-голям дял в работата на отделението. В сферата на здравеопазването нормативната уредба се променя поне веднъж в годината, а само тези дела заемат $\frac{1}{4}$ от общия брой на делата, разглеждани в отделението. Друг такъв пример - през отчетната 2019 г. ЗСВ е имал три съществени изменения, което затруднява съдебния процес и е допълнително предизвикателство за отделението с оглед промяната на съдебната практика.

През 2019 г. в шесто отделение се наблюдават следните данни по отношение на показателите висящи, образувани, разгледани и свършени дела и срочност на постановяване на съдебните актове:

Към 01.01.2019 г. отделението е започнало работа с 826 дела, при 906 бр. за 2018 г., 879 бр. за 2017 г., 596 бр. за 2016 г.

Наблюдава се тенденция за намаляване броя на висящите дела през последната отчетна година, за разлика от предходните 3-4 години, когато има сериозно завишаване на този показател. Към 31.12.2019 г. висящите дела в отделението са 520 бр., което е един от показателите за добра организация на работата на съдиите и служителите в отделението, както и за високата им натовареност. Обръщам внимание, че предвид материалните закони, които се разглеждат в шесто отделение, значителен е броят на първоинстанционните жалби срещу актове, издавани от колегиите на Висши съдебен съвет (конкурси, атестации, дисциплинарни производства - 71 броя), освен разглежданите в отделението други първоинстанционни дела, които с оглед специалната подсъдност се разпределят в шесто отделение на Върховния административен съд –

актове на ДКСИ, актове на министри. Практиката показва, че тези дела обичайно се разглеждат в две открити съдебни заседания.

През отчетната 2019 г. в шесто отделение са образувани 1495 дела, от които 1245 дела са разгледани в открито заседание и 556 дела – в закрито заседание. За сравнение през 2018 г. в отделението са образувани 1594 дела, от които 1184 дела в открито заседание и 490 бр. в закрито заседание, през 2017 г. са образувани 1476 дела, а през 2016 г. - 1508 дела. Видно от тази статистика, новообразуваните производства през 2019 г. в отделението са със 99 по-малко от изминалия отчетен период, но разгледаните в открито заседание са с 61 бр. повече, а в закрито заседание – 66 броя. А данните, че 2/3 от делата са разгледани в открито заседание от съдиите в отделението, подчертават изключителната им натовареност по брой дела за разглеждане в открито заседание.

Необходимо е да се обърне внимание, че делът на делата в шесто отделение, за които не е необходимо приподписване на касационната жалба, регламентирано в чл. 212, ал. 2 от АПК, е около 80 %. Поради това, освен големият брой дела, разгледани в открито заседание, следва да се вземе предвид и фактът, че съдебното производство обикновено се затруднява значително и от липсата на адвокатска защита на страните по делата.

Разгледаните през 2019 г. дела в шесто отделение са общо 2321, от които 1495 бр. са новообразуваните. За сравнение през 2018 г. делата в отделението са общо 2500 бр., от които 1594 бр. са новообразувани, през 2017 г. дела в отделението са общо 2355 броя, от които новообразувани 1476 бр., а през 2016 г. - 2104 броя, от които 1508 бр. новообразувани.

От общия брой на разгледани дела през отчетната 2019 г. са свършени 1801 броя. Към 31.12.2019 г. висящи са останали 520 бр., от които насрочените са 498 дела. Този показател е изключително важен, защото сочи реалната натовареност на съдиите в шесто отделение.

Срочност на изписването на съдебните актове:

По показателя бързина при разглеждането и решаването на делата, отделението отчита много добри резултати.

А) Срок до 1 месец:

От общо свършените 1801 дела в законоустановения едномесечен срок са приключени 1654 дела, което е 92 % от постъплението в отделението.

Б) Срок от 1 до 3 месеца:

Съдебни актове по дела в срок от 1 до 3 месеца са постановени по 145 дела.

В) Срок над 3 месеца:

Само по 2 дела е отчетен срок над 3 месеца.

Просрочията при изготвяне на съдебните актове над 1 месец в по-голямата си част са в рамките на разумните срокове и с неголямо закъснение, предимно по дела с фактическа и правна сложност, изискващи повече време за проучване на събраните доказателства, излагане на по-пространни мотиви и запознаване на състава с акта. Освен това и технологично е необходимо време от няколко дни за събиране на подписи и обявяване на решенията, особено когато това съвпада с периода на ползване на годишните отпуски, заболяване на членове от състава, командировки и др. От тези данни безспорно е

видно, че по показател „срочност на правораздаване“, съдиите от шесто отделение постигат отлични резултати при разглеждане на делата и при постановяване на съдебните актове. За поредна година отделението демонстрира много добри постижения по този показател, въпреки огромният брой дела, разглеждани в открито съдебно заседание.

От данните по посочените показатели може да се направи извод, че въпреки големия брой на висящи дела в началото на отчетния период и преимущественото разглеждане на дела в открито съдебно заседание, съдиите в шесто отделение са постигнали отлични резултати. Достигнали са до значително намаляване на броя на висящите дела в края на отчетния период, разгледали са най-голям процент дела в открито заседание във II колегия и за поредна година демонстрират висок професионализъм като отчитат бързина и своевременност на постановяване на съдебните си актове.

Освен разпределените със заповед на председателя на ВАС материални закони, през отчетната година в шесто отделение се разглеждат и много закони, които са разпределят *ad hoc*: Закон за насърчаване на заетостта; Кодекс на труда; Закон за семейните помощи за деца; Търговски закон – заповеди на министъра на правосъдието за изключване от списъка на синдиците и конкурси; Семейен кодекс; Закон за защита от вредното въздействие на химическите вещества и смеси; Закон за защита от шума в околната среда; Закон за медиацията; Закон за правната помощ; Закон за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите; Закон за защита при бедствия; Закон за адвокатурата.

Необходимо е да се подчертае, че по редица закони се разглеждат производства, за които законодателят е предвидил по-

кратки срокове. В шесто отделение това са около 4-5 производства, които заемат немалка част от общо разгледаните и свършени дела – ЗСВ, ЗООС, ЗГВРСНР.

Специфичните правоотношения, които се разглеждат в отделението, свързани с отпускане на пенсии и обезщетения по КСО, социални помощи по ЗСП, месечни и еднократни помощи по ЗСПД, закрилата на детето, експертни решения на НЕЛК по ЗЗ, налагат по-бързо разглеждане и срочно постановяване на актове по тези оспорвания, тъй като се касае за хора в тежко материално или здравословно положение и е от изключителна важност стабилността на административния акт, за реализиране на претендираното право.

С чл. 45а от Закона за здравното осигуряване (Нов, ДВ, бр. 77 от 2018 г., в сила от 1.01.2019) се предвижда разглеждането на административните договори, сключвани между НЗОК и изпълнителите на медицинска помощ по реда на АПК. Пред административните съдилища вече са постъпили жалби във връзка с изпълнението на договорите, поради което се очаква през следващата година да бъдат подадени множество касационни жалби във връзка с изпълнението на тези договори. Следва да се има предвид, че чрез съответните Районни здравноосигурителни каси се сключват над 25 000 индивидуални договори със срок до месец април на съответната година, поради което разглеждането и произнасянето по тези жалби следва да бъде много бързо.

Като магистрати с доказано чувство за отговорност и висок професионализъм, съдиите в шесто отделение провеждат съдебните заседания при строго спазване на процесуалните правила, с уважение към проблемите на страните и изготвяне на съдебните актове в законоустановените срокове. Бързината при изготвянето на актовете

не се отразява на качеството на работата. Решенията и определенията са с подробно изложени мотиви, обосновани правни доводи, анализ на доказателствата по делата и практиката на съда.

През изминалата годината не са допуснати пропуски и нарушения от съдиите в отделението. Всички спазват принципа за независимост на съдебната система и показват висок интегритет, изразяващ се в демонстрирането на професионални качества, съчетани с общо човешки разбирания и честност.

Съдиите от шесто отделение съзнават отговорността при колективната работа по състави. По инициатива на съдиите и председателя на отделението се провеждат работни съвещания за обсъждане и вземане на решения по спорни принципни въпроси, с цел да се избегне допускане на противоречива съдебна практика. Похвална е активността на всички членове на отделението при общото анализиране на проблемите по спорните въпроси, които се съобщават няколко дни преди датата на съвещанието. Това предполага предварителна подготовка и излагането на обосновани правни аргументи по време на обсъжданията, което създава творческа атмосфера за работа и добър микроклимат в колектива. Всички решения взети на работните съвещания се протоколират и съдиите се придържат стриктно към становищата около които са се обединили. Това обстоятелство сочи изключителна колективност в работата на отделението и предотвратява рисковете от създаване на противоречива практика при постановяване на съдебните актове.

За отчетната година председателят на отделението Любомир Гайдов, ведно с ежедневната административна работа със служителите, образуване и компютърно разпределение на делата, е постановил и съдебни актове по 202 дела. За 2019 г. от отделните

съдии постановените актове са, както следва: Милка Панчева – заместник – председателя на ВАС и ръководител на II колегия – 20 бр. в 3-членен състав на шесто отделение, Наталия Марчева – 155 дела; Румяна Папазова – 168 дела; Георги Георгиев – 151 дела; Тодор Тодоров - 184 дела, Николай Гунчев – 201 дела; Росен Василев - 203 дела, Сибила Симеонова – 183 дела, Юлия Тодорова – 178 дела, Десислава Стоева – 175 дела, Стела Динчева – 142 бр. дела, Благовеста Липчева – 1 дело, Василка Шаламанова – 1 дело, Даниела Мавродиева – 1 дело, Румяна Лилова – 1 дело.

През 2019 г. сред обществеността и правните среди бе засилен интересът към работата на съдиите от отделението по материята, свързана с дисциплинарната практика на ВСС и съдебните актове във ВАС по жалби срещу решенията на кадровия орган за дисциплинарни наказания на действащи магистрати, въпроси по отношение атестирането на магистрати и във връзка с провеждането на конкурси от колегите към ВСС за първоначално назначаване в съдебната система и конкурсите за повишаване и преместване на магистрати. Съдиите от отделението подходиха със съответната отговорност и в производствата по Закона за опазване на околната страна. С най-голям медиен интерес бяха делата във връзка с оспорване на конкурсната процедура за длъжността „съдия“ във Върховен касационен съд, жалбата срещу отказа на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет да образува дисциплинарно производство срещу председателя на Апелативен съд – София, обявяването нищожността на разпоредбите от Наредба № 16-334 за топлоснабдяването и Методиката за дяловото разпределение на топлинната енергия, оспорването на решението на министъра на околната среда и водите, с което е прието да не се извършва

екологична оценка на проект на актуализация на План за управление на Национален парк „Пирин“ за периода 2014-2023 г. и делата по оспорване на решенията на Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество, с които са установени конфликт на интереси по отношение на кмета на Ботевград и кмета на Септември.

През 2019 г. в различни периоди към отделението работиха съдебните помощници София Тодорова, Стефан Желев, Мария Стефанова, Лидия Василева, Тодор Икономов, Елена Дамянова и Георги Иванов. Съдебните помощници се стараят да написват възложените им проектоактове в сравнително кратки срокове. Постъпващите в отделението доклади с жалби се преглеждат в деня на разпределянето, изготвят се справки по дела и конкретни въпроси, възложени от съдиите в отделението. За извършената работа от всеки съдебен помощник, ежесечно се изготвя отчет, който се представя на председателя на съответния състав, на председателя на II колегия и главния секретар на съда.

При председателя на ВАС и председателя на шесто отделение не са постъпвали жалби срещу некоректни действия в съдебна зала от съдиите на шесто отделение или от неетично поведение на служителите – съдебни секретари, деловодители, куриер.

Изготвянето на съдебните протоколи от открити съдебни заседания, своевременното им обявяване в интернет страницата на ВАС, призоваването на страните по делата, на вещи лица, свидетели и др., се извършва от съдебните секретари към отделението. Към шесто отделение са разпределени секретарите Марияна Салджиева, която работи с I и II състав и Маринела Цветанова, която работи с III състав.

Деловодната работа на отделението се осъществява от трима деловодители, които също са разпределени към всеки от съдебните състави: Мария Нешева – III състав, Мая Костадинова - II състав и Петя Сербезова - I състав. В резултат на оптималното разпределение на работата по образуването и обработването на делата, сканирането на документите, воденето на съдебната кореспонденция и др., е постигната максимална бързина и прецизност.

Със заповед на председателя на Върховния административен съд към всеки председател на отделение се разпределя съдебен секретар, който отговаря за деловодната работа, свързана с актовете на ръководителя на съответното отделение, издавани във връзка с редовността на жалбите. В шесто отделение на тази длъжност за различни периоди за отчетната година са били разпределени съдебните секретари Росица Тодорова, Илияна Иванова, Надислава Димитрова и Росица Енчева.

Всички съдебни служители имат добри отношения със съдиите от отделението и помежду си. Въпреки големия обем и спецификата на работа, служителите се отнасят любезно и с нужното внимание към гражданите, изискващи справки по телефона и на място. При необходимост от заместване на отсъстващ служител или извънредно дежурство, работата се поема при условия на взаимозаменяемост от определен служител, без да възниква проблем или несъгласие.

Отчетна 2019 година внесе много нови моменти в работата на шесто отделение: нов председател; смяна на съставите; участието на командировани съдии и в трите постоянни състава; изменението на АПК и редица материалните закони като КСО, ЗСВ, ЗЗО и др.; голямо текучество на съдебни помощници; честа смяна на съдебен секретар към председателя на отделението.

Въпреки тези промени и продължаване на тенденцията от предходната година за неосигуряване на достатъчно добра материална и техническа база, съдиите и съдебните служители в шесто отделение работиха много ефективно, в добър колегиален дух и показаха отличен професионализъм.

СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ

През 2019 г. отделението работи в постоянен числен състав от десет съдии, по реда на постъпването им, както следва: Ваня Анчева - председател, Таня Вачева, Иван Раденков, Павлина Найденова, Соня Янкулова, Даниела Мавродиева, Калина Арнаудова, Мирослава Георгиева, Весела Андонова и Юлия Раева, организирани в три съдебни състава с председатели Таня Вачева, Соня Янкулова и Павлина Найденова.

Със заповед № 340/8.02.2019 г. на председателя на Върховния административен съд, съдия Иван Раденков бе разпределен в Трето отделение, като от същата дата в отделението постъпи командированият съдия Христо Койчев. Със заповед № 2656/25.10.2019 г. на председателя на Върховния административен съд, считано от 28.10.2019 г. на тази щатна бройка бе командирована съдия Полина Богданова от Административен съд – София-област.

През отчетния период в Седмо отделение се разглеждаха споровете за законосъобразност на административните актове, както и действия и бездействия на административните органи във връзка с приложението на 40 (четиридесет) материални закона. Това обстоятелство, наред с факта, че се касае за специфични нормативни актове, уреждащи специализирани материи, където националната

администрация упражнява регулаторни и надзорни правомощия, предполага както голям обем натовареност, така и високо ниво на експертност в дейността на магистратите от отделението, съответно на динамично и специфично развиващите се обществени отношения.

Изхождайки от факта, че голяма част от възложената материя попада както в изключителната, така и в поделената компетенция между Европейския съюз и държавите членки, съгласно разпоредбите на Дял I от ДФЕС, на преобладаващата част от разглежданите в отделението национални закони, съответства и регламентация във вторичното право на ЕС. От значение е и факта, че в значителен аспект от материите ЕС упражнява компетенция, насочена към подкрепа, координиране или допълване на действията на държавите членки. Това от своя страна налага пълноценно познаване, както на съюзното законодателство, така и на практиката на Съда на Европейския съюз и Първоинстанционния съд. Специфичното задължение за всяка държава членка на ЕС да гарантира пълния ефект, който правото на ЕС предоставя на частноправните субекти, в контекста на осъществяваната правораздавателна дейност, обуславя необходимостта съдиите от Седмо отделение да анализират и преценяват както действието, което съответният акт от вторичното право на ЕС проявява като времеви и материален обхват, така и степента на съответствие на националния закон със съюзната регламентация, и не на последно място - и принципното значение, което нормата от правото на ЕС разкрива и, което често се разминава с формално хармонизираната национална правна уредба.

Специфични и високочувствителни са обществените отношения, регламентирани със Закона за Комисията за финансов надзор и Закона за Българската народна банка. Обект на контрол е

строго профилирана регулаторна дейност, засягаща развитието на специализирани и икономически значими както за страната, така и за целия ЕС сектори, което налага висока степен на съобразяване на юриспруденцията на Съда в Люксембург и цялостната регламентация в правото на ЕС, чиито вторични актове невинаги са транспонирани адекватно в националното законодателство.

Законът за Българската народна банка, Законът за Комисията за финансов надзор, Законът за кредитните институции, Законът за пазарите на финансови инструменти, множеството подзаконови нормативни актове и европейски регулации формират една мащабна, разнообразна по съдържание, но и строго специфична правна рамка. Непрекъснатото развитие на финансовите пазари има несъмнен икономически отклик и висок обществен интерес, на който магистратите отговарят в правораздавателната си дейност с необходимото внимание, задълбочен анализ и висока експертиза.

Със значителна фактическа и правна сложност следва да се определят споровете по Закона за електронните съобщения и Закона за радиото и телевизията, тъй като предмет на съдебен контрол са разрешителни и лицензионни режими, конкурси и други процедури от обществен интерес, като се касае за нормативна уредба и фактически основания - специфични и трудни за анализ само на основата на правни познания.

Специализираната нормативна уредба на различните видове лицензионни режими се съдържа и в редица други нормативни актове, регулиращи специфичните обществени отношения – Закон за туризма, Закон за автомобилните превози, Закон за хазарта, Закона за младежта и спорта, Закон за предучилищното и училищното образование и много други.

Сложните лицензионни режим, регламентирани в българското законодателство се характеризират и със специфика от гледна точка на европейска регулация в сектора. Тук следва да се добавят и споровете във връзка с проведени конкурси, най-голяма част от които са по Закона за висшето образование и Закона за развитието на академичния състав в Република България.

Отделението разглежда и делата от пакет „Интелектуална собственост“ - Закон за марките и географските означения, Закон за патентите, Закон за промишления дизайн и Закон за авторското право и сродните му права. Тези делата са трудоемки (определеният им от ВСС коефициент на тежест е 2), а през настоящата 2020 г. съдиите в отделението ще бъдат изправени пред предизвикателството на изцяло новия Закон за марките и географските означения (ДВ, бр. 98 от 13.12.2019 г.), приет във връзка с изпълнение на ангажиментите на Република България, като държава членка на ЕС, да транспонира в националното законодателство разпоредбите на Директива (ЕС) 2015/2436 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2015 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките. Промените са съществени както от гледна точка на регламентирани материалноправни институти (променена е дефиницията за „марка“), така и от чисто процесуален аспект.

В последните години съществена част от дейността на Седмо отделение бе ангажирана и със споровете по приложението на Закона за чужденците в Република България и правото на ЕС в областта на чужденците, миграцията, визите и убежищата, както и фундаменталните аспекти на правата на човека. Разразилите се конфликти в Близкия изток и големите бежански вълни, първа стъпка по пътя на които в рамките на ЕС често е България, наложиха

извънредна дейност в отделението. На фона на сложността на проблема за търсене на правосъдния баланс между наличието на хуманитарна криза с реалните рискове от тероризъм, следва да се добавят и кратките срокове за разглеждане на делата, разписани в закона, изискващи бързина при решаването им, с които съдиите са се съобразили.

В Седмо отделение са разглеждат и делата, образувани по спорове във връзка с усвояване на средства от Европейските структурни и инвестиционни фондове, които се характеризират с фактическа и правна сложност.

Следва да се отбележи, че като специален на АПК, ЗУСЕСИФ регламентира четири строго специфични административни производства – производство по одобряване на Насоки за кандидатстване, производство по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, по верификация и по извършване на финансови корекции, всяко от които приключва с подлежащ на съдебно оспорване индивидуален административен акт.

Болшинството от разглежданите в отделението дела са с предмет наложена в тежест на бенефициерите финансова корекция от страна на управляващия орган на съответната оперативна програма. При решаването им се разглежда и анализира цялата одиторска процедура, последващите контролни действия, спецификите на конкретно проведената от бенефициера обществена поръчка, след което констатираното отклонение се преценява през призмата на многообразието от видове нередности, обуславящи налагане на финансова корекция.

Делата са времеемки, с усложнена фактическа и правна обстановка, солиден доказателствен материал и изискват

индивидуален подход и концентрация. Необходимостта от насрочването им в кратки срокове и липсата на константна съдебна практика, включително на ниво СЕС, създава трудности в правораздаването, с които съдиите успешно се справят.

Образуваните дела през 2019 г. в VII отделение са 1688 броя (1689 за 2018 г., 1838 броя за 2017 г., 1662 за 2016 г., 1372 за 2015 г. и 1818 за 2014 г.), т.е. запазва се равнището от предходния отчетен период.

От общо образуваните дела класифицираните са 6 броя (при 12 бр. за 2018 г., 37 бр. за 2017 г., 41 бр. за 2016 г., 20 бр. за 2015 г. и 28 бр. за 2014 г.).

Делата по жалби срещу подзаконови нормативни актове са 7 броя (при 9 бр. за 2018 г., 6 бр. за 2017 г., 11 бр. за 2016 г., 6 бр. за 2015 г. и 11 бр. за 2014 г.).

Сравнителна таблица на образуваните дела в VII отделение през 2019 г., 2018 г., 2017 г., 2016 г., 2015 г. и 2014 г.:

Дела/година	2019 г.	2018 г.	2017 г.	2016 г.	2015 г.	2014 г.
По жалби срещу подзаконови нормативни актове	7 бр.	9 бр.	6 бр.	11 бр.	6 бр.	11 бр.
Класифицирани	6 бр.	12 бр.	37 бр.	41 бр.	20 бр.	28 бр.
Общ брой образувани	1688 бр.	1689 бр.	1838 бр.	1662 бр.	1372 бр.	1818 бр.

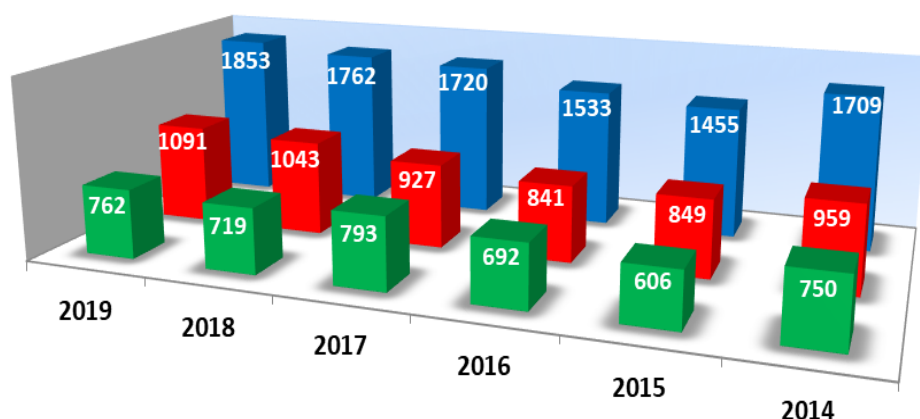
От изготвената статистическа справка за дейността на ВАС за 2019 г. се установява, че в Седмо отделение има свършени 1853 броя дела (при 1762 бр. дела за 2018 г., 1720 бр. дела за 2017 г., 1533 бр. за 2016 г., 1455 бр. за 2015 г., 1709 бр. за 2014 г.), от които:

- 1091 броя дела в открито съдебно заседание (1043 бр. дела за 2018 г., 927 бр. за 2017 г., 841 бр. за 2016 г., 849 бр. за 2015 г. и 959 бр. за 2014 г.)

- 762 броя дела в закрито съдебно заседание (719 бр. за 2018 г., 793 бр. за 2017 г., 692 бр. за 2016 г., 606 бр. за 2015 г. и 750 бр. за 2014 г.), 11 броя от които бяха разгледани от дежурни състави в периода на съдебната ваканция.

За целите на сравнителния анализ динамиката и равнището на общия брой свършени дела е дадена в графиката по-долу.

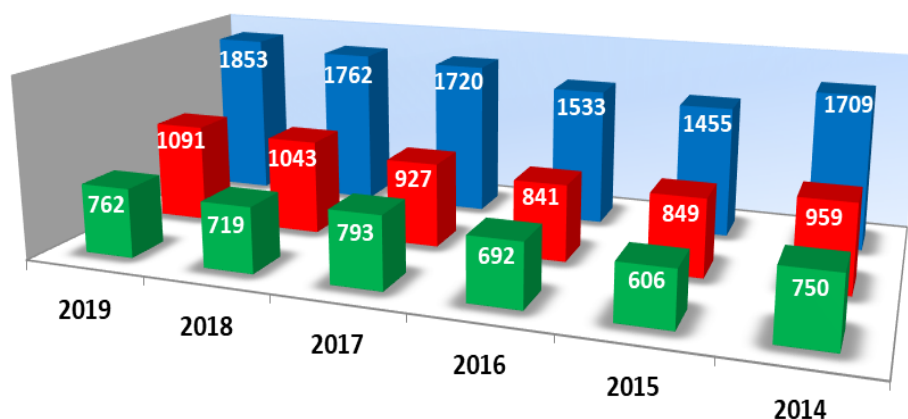

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
В закрито с.з.	762	719	793	692	606	750
В открито с.з.	1091	1043	927	841	849	959
Общ брой свършени	1853	1762	1720	1533	1455	1709

Или общо броят на делата за разглеждане през годината е 2 243 броя (при 2 317 броя за 2018 г., 2 348 за 2017 г., 2043 за 2016 г., 1836 за 2015 г. и 2173 за 2014 г.), от които свършени 1853 броя (1762 броя за 2018 г., 1720 бр. за 2107 г., 1533 бр. за 2016 г., 1455 бр. за 2015 г. и 1709 за 2014 г.), от тях в открито съдебно заседание 1091 броя (1043 броя за 2018 г., 927 за 2017 г., 841 за 2016 г., 849 за 2015 г. и 959 за 2014 г.), а в закрито – 762 броя (719 за 2018 г., 793 бр. за 2017 г., 692 бр. за 2016 г., 606 бр. за 2015 г. и 750 бр. за 2014 г.), като са останали към 31.12.2019 г. висящи дела са 390 броя – (555 броя за 2018 г., 628 броя за 2017 г., 510 бр. за 2016 г., 381 за 2015 г. и 464 за 2014 г.).

Данните категорично сочат, че и през 2019 г. се запазва тенденцията за устойчиво повишаване на бройката свършени дела, на което предизвикателство съдиите в отделението отговарят с усърдност, внимание и експедитивност. Показаната по-долу графика онагледява процесите.

Динамика на общия брой разглеждани дела за периода от 2014 г. до 2019 г.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
■ В закрито с.з.	762	719	793	692	606	750
■ В открито с.з.	1091	1043	927	841	849	959
■ Общ брой свършени	1853	1762	1720	1533	1455	1709

Количественото изражение на ползваните показатели илюстрира завишения обем и традиционно високото качество на правораздавателната дейност на съдиите, даващи отражение в резултатите, които са по-добри в сравнение с предходната 2018 година.

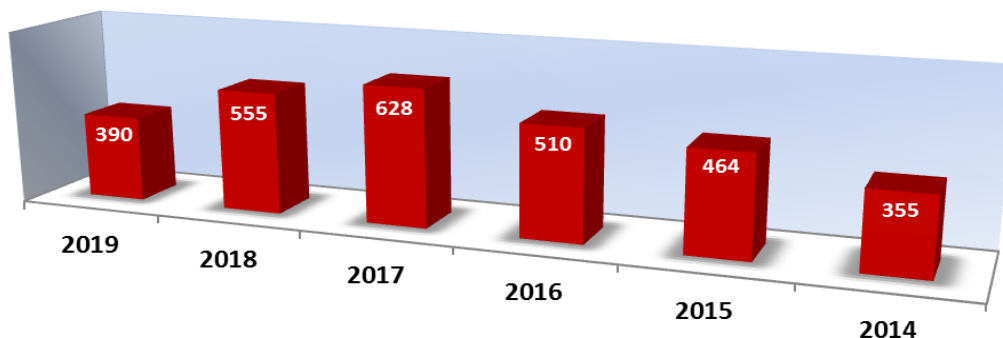
Посочените обективни измерители за качествено правораздаване, извеждащи за поредна година Седмо отделение на челна позиция в съда, са резултат на изключително отговорното отношение и съвместно изпълнение на служебните задължения от страна на целия личен състав – съдии, служители и съдебни помощници.

Към 31.12.2019 г. броят на висящите дела е 390 броя (555 бр. за 2018 г., 628 бр., 510 бр., 464 и 355 броя за предходните четири години).

Графиката по-долу ясно показва, а скалата онагледява тенденцията от 2017 г. на фона на увеличаващата се бройка образувани дела, отделението да приключва с по-малък брой висящи дела в сравнение с предходната отчетна година (виж таблица № 1).

Това се дължи на ефективно създадената работна организация и оптимизация на човешкия ресурс. Така например, не се насрочват за разглеждане в открито съдебно заседание недопустими жалби, като преценката за допустимостта се извършва непосредствено след разпределение на делата. Постигнатата процесуална икономия се отразява на бързото разрешаване на споровете пред Върховния административен съд.

Графика на броя на висящите дела за периода от 2014 до 2019 г.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
■ Брой висящи дела	390	555	628	510	464	355

Наред с увеличението на броя на решените дела, следва да се има предвид, че отчитането на работата на съдиите в Седмо отделение на Върховния административен съд по приетата отчетна форма - по критерий брой на свършените дела и написването им в срок, не отразява реалната им натовареност. Не само с оглед необходимостта от постановяване на различни процесуални актове наред с решенията по висящите първоинстанционни съдебни производства, но и предвид разнообразието и сложността на преобладаващата част от възложената материя.

Ситуацията допълнително се утежнява от честите, съществени законодателни промени, които настъпиха вследствие на динамиката на регулираните обществени отношения. Пример за това са измененията в Наредбата за посочване на нередности,

представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на ЗУСЕСИФ, регламентираща видовете нередности и размерът на налаганите финансови корекции. През 2019 г. законодателят добави и съществено измени прилаганите от управляващите органи административни мерки.

Общата натовареност на съдиите в отделението за 2019 г., предвид свършените за периода дела, е както следва:

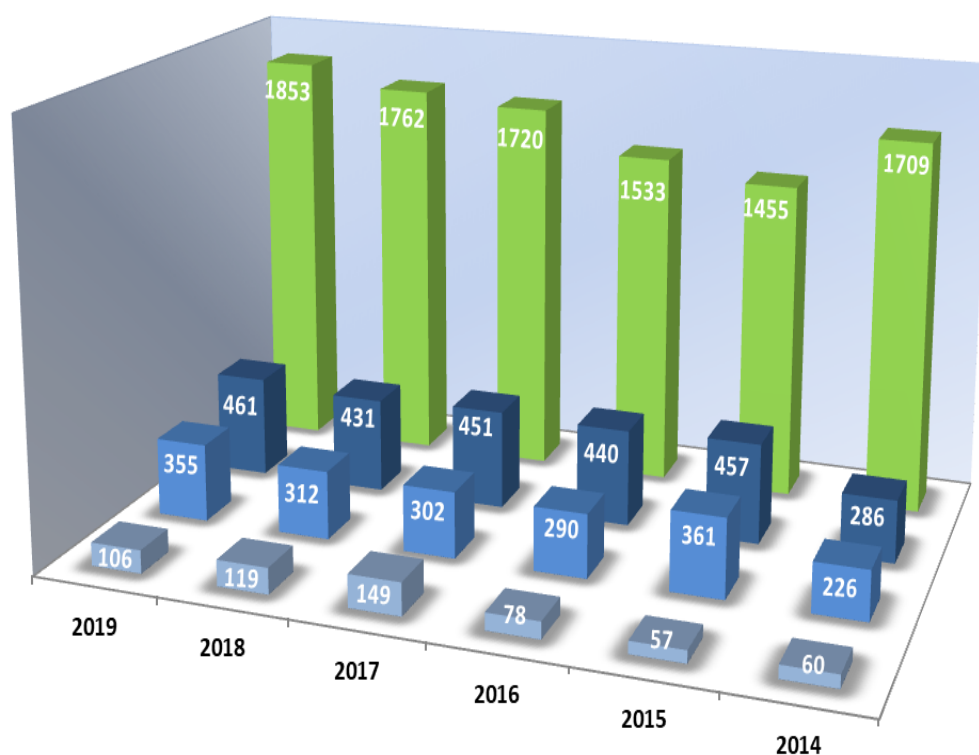
СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ	СВЪРШЕНИ ДЕЛА					
	2019 г.	2018 г.	2017 г.	2016 г.	2015 г.	2014 г.
Ваня Анчева	277	132	119	91	80	121
Таня Вачева	183	214	167	204	203	223
Иван Раденков	42	163	205	213	193	248
Соня Янкулова	210	192	219	198	202	228
Павлина Найденова	197	183	205	195	202	232
Полина Богданова	33					
Даниела Мавродиева	179	196	216	198	201	237
Калина Арnaudова	176	206	210	205	202	174
Мирослава Георгиева	188	208	162	198	141	
Весела Андонова	178	201	218	37		
Юлия Раева	193	206	32			
Христо Койчев	154					

По отношение спазване на критерия срочност при постановяване на съдебни актове, общият брой просрочени дела в отделението е 461 броя (431 бр. за 2018 г., 451 за 2017 г., 440 за 2016 г., 457 за 2015 г. и 286 за 2014 г.), от които:

- просрочените над 1 месец са 355 бр. (312 бр. за 2018 г., 302 бр. за 2017 г., 290 бр. за 2016 г., 361 бр. за 2015 г. и 226 бр. за 2014 г.)

- просрочените над 3 месеца са 106 броя (119 бр. за 2018 г., 149 бр. за 2017 г., 78 за 2016 г., 57 бр. за 2015 г. и 60 бр. за 2014 г.).

Срочност на делата при постановяване на съдебни актове за периода 2014 г. – 2019 г.

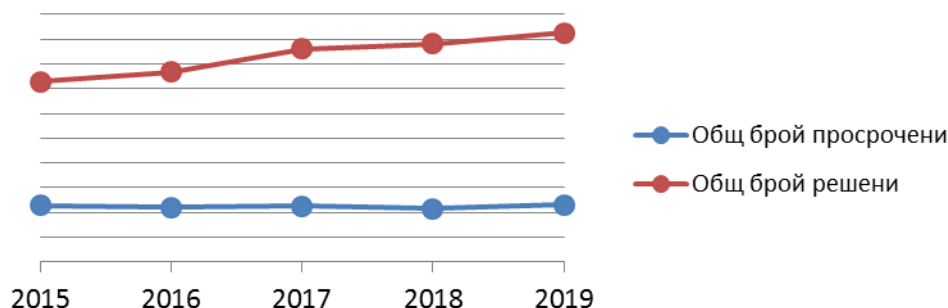

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Просрочени над 3 месеца	106	119	149	78	57	60
Просрочени над 1 месец	355	312	302	290	361	226
Общ брой просрочени	461	431	451	440	457	286
Общ брой свършени дела	1853	1762	1720	1533	1455	1709

Същото обстоятелство в процентно съотношение към общия брой решени дела 1853 броя (1762 бр. за 2018 г., 1720 бр. за 2017 г., 1533 бр. за 2016 г., 1455 бр. за 2015 г.) налага извод, че въпреки

голямото натоварване, просрочените над 3 месеца съдебни актове са 5,72% (при 6,75 % за предходната година).

Процентно съотношение на решени дела за периода 2015 г. – 2019 г.

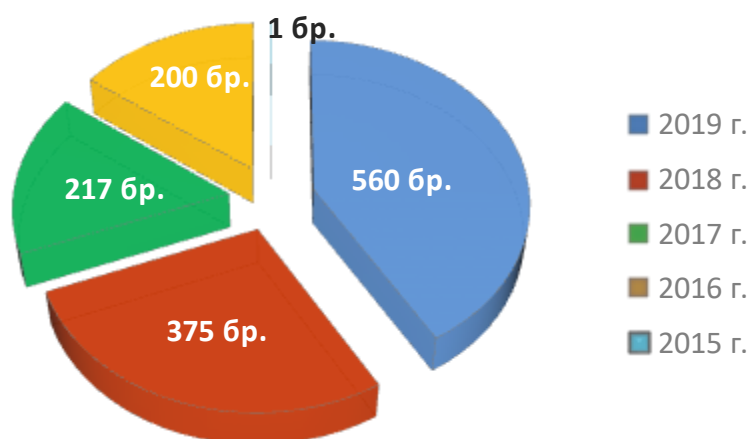
Прави впечатление и немалкият брой на делата, решени на петчленни състави в отделението – 169 броя (149 бр. за 2018 г., 203 за 2017 г., 159 за 2016 г., 177 за 2015 г. и 193 за 2014 г.).

Фактът е показателен за натовареността и професионализма при решаването на този вид дела, които обхващат материята на цялата Втора колегия.

СЕДМО ОТДЕЛЕНИЕ	СВЪРШЕНИ ДЕЛА					
	3-чл.	5-чл.	7-чл.	КИ	СМ.С	2019
Ваня Анчева	260	12		1	4 АНП	277
Таня Вачева	167	15		1	1	183
Иван Раденков	38	4				42
Соня Янкулова	185	23		1	1	210
Павлина Найденова	177	17		2	1	197
Полина Богданова	29	4				33
Даниела Мавродиева	160	18			1	179
Калина Арнаудова	163	13				176
Мирослава Георгиева	168	15	1	3	1	188
Весела Андонова	160	15		2	1	178
Юлия Раева	172	18		2	1	193
Христо Койчев	133	19		1	1	154

Фрагментирането на отчетните данни за 2019 г., чрез отразяването им в отделна част по ЗУСЕСИФ, се налага от внушителния размер на броя образувани и свършени през годината дела от този вид, заемащи съществена част от постъплението и общо разглежданите в отделението дела.

Статистически данни за постъплението на дела по ЗУСЕСИФ за периода 2015 г. - 2019 г.

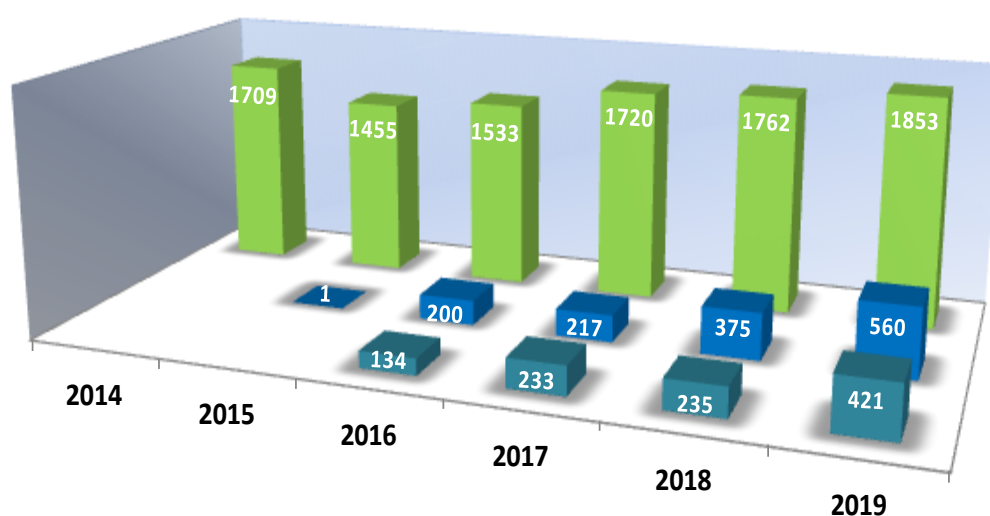

През 2019 година отделението е решило по същество 421 броя дела по този закон (без частните производства), или половината от общо свършените в открито заседание 1091 броя дела, които в преобладаващата си част се отличават с голяма фактическа и правна сложност.

Тези данни, заедно с безспорният факт, че сред постъпващите в отделението дела не са налице идентични такива (т.нар. серии), респ. всяко постъпващо дело е както от значение за развитието на правото, така и от значение за унифициране на

правоприлагането, налагат извод, че въпреки своята висока натовареност, съдиите от Седмо отделение показват изключително висока ефикасност в работата си.

Графика на образуваните и решени дела по ЗУСЕСИФ, както и общият брой свършени дела за периода 2014 г. - 2019 г.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Решени по ЗУСЕСИФ			134	233	235	421
Образувани по ЗУСЕСИФ		1	200	217	375	560
Общ брой свършени дела	1709	1455	1533	1720	1762	1853

Тенденцията е към категорично повишаване броя на дела по ЗУСЕСИФ (двойно на постъпилите и разгледани през 2018 г.).

Свръхпостъплението (560 броя за 2019 г., при 375 броя за 2018 г., 217 броя за 2017 г., 200 броя за 2016 г. и 1 брой за 2015 г.), наложи със заповед № 1810/5.07.2019 г. на председателя на Върховния административен съд, 36 броя дела от материята да бъдат

възложени за разглеждане и решаване от командированите съдии в състав с двамата старши съдии от постоянните състави.

Независимо от създадената организация натоварването на съдиите в отделението остана високо, тъй като на база предходни години, при повишаване на общия брой свършени дела - от 1762 бр. на 1853 бр. (т.е. с близо 6 %), повишението в броя на делата по ЗУЕСИФ е почти двойно: 421 броя решени дела през 2019 г. при 235 броя през предходната 2018 г. Това обстоятелство потвърждава утежнената ситуация в отделението от гледна точка на интензитет и специфика на разглежданата материя.

Със загриженост следва да се отбележи, че в резултат от предстоящото финализиране на програмен период 2014 – 2020 г. се очаква нова, голяма вълна от постъпващи дела по ЗУЕСИФ. Събраната информация от административните съдилища, актуална към 24 февруари 2020 година сочи, че висящите дела възлизат на 415 броя, извън вече постъпилите от началото на годината и насрочени за разглеждане в отделението 100 броя дела.

През отчетната година съдиите в Седмо отделение са подпомагани от пълен екип на съдебна администрация – деловодители, секретари и куриер.

В отделението са работили съдебните помощници Геновева Йончева, Виляна Манова (която, считано от 5.11.2019 г. премина в Трето отделение), Люси Савова, Ана Методиева, Мария Данкова и Владимир Минчев, подпомагащи работата на председателя и постоянните състави.

Работата на всички тях беше високо оценена от атестационните комисии през изминалия атестационен период.

За поредна година статистическите данни сочат устойчиво проявена тенденция към повишаване на общия брой постъпващи в отделението дела, почти двойно нарастване на усложнените като правна природа и обем доказателствена съвкупност спорове по ЗУСЕСИФ, които фактори очертават сериозна степен на натоварване на съдиите. На този фон отделението показва ефективност в цялостната си работа, бързина и качество на правораздавателна дейност и добри практики, които да послужат за основа в предстоящата отчетна 2020 година.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От всичко изложено дотук може да се направи извод, че за поредна година са положени неимоверни усилия, както от страна на ръководството на Върховния административен съд, така и от съдиите и съдебните служители за обезпечаване насрочването и разглеждането на делата в разумни срокове, с което ВАС продължи да изпълнява ефективно възложените му от закона функции и поставените цели и приоритети – да отговори на очакванията на обществото за срочно, справедливо, достъпно и прозрачно административно правосъдие.

Административното правораздаване в България продължава да има изключително социален характер, като неговата широка достъпност, бързина и ефективност позволяват на гражданите масово да установяват и защитават правата си по съдебен ред. Това обстоятелство неизбежно води до изключително висока натовареност

на Върховния административен съд, но се явява изключително ценен индекс за нивото на демокрация в страната и чувството за правосъдие.

Накрая искам да благодаря на всички съдии и съдебни служители за положения труд и проявената отговорност. Въпреки прекомерната натовареност, неминуемо водеща до голямо напрежение и преумора, всички работиха усърдно, неуморно и съвестно за утвърждаване на престижа и авторитете на Върховния административен съд.

Георги Чолаков

**Председател на Върховния
административен съд**